

Mbamba Foé Ane Lukas A Nga Tili

Kakate a tiliban e be Téôfilus

- 1 1 amu bôt abui be nga taté kôm ngumba nkañete ajô mam me nga boban e be bia,
- 2 aval ane be nga kalane bia me, mmbe bebien be nga too bengaa a bebobisaé ya mejô mete aso atata'a ;
- 3 nalé fe ma, amane me nga mane bi'ili mam mete mese zôsôô, ane me nga yene mvaé ya tili wo me ntilane ya ngômôtô, A beta Monti Téôfilus,
- 4 ajô ete w'aye yeme bebela ya mam ô nga ye'é.

Abialé Yôhanes Baptist d'Akateban

- 5 Nde a nga bo na, e melu me Hérôdes, njô bôt ya Yudéa, pretre éziñ a nga too jôé na, Zakarias, mô't ya nsamba Abia ; a minga wôé a nga so e be bengone be Aaron, a too jôé na, Elisabet.
- 6 Bebaane be mbe zôsôô e mise me Zambe, be wulu'u e mebendé mese a minjôane mi Nti te bijô.
- 7 Be nji bi mon, amu Elizabet a mbe nkôkôm ; bebaane be nto fe benya minnômô.
- 8 A nga bo na, melu Zakarias a nga bo ésaé pretre jé asu Zambe, atyele nsamba wôé ô nga bo ô bo'ok,
- 9 ane éyeme éto pretre é mbe, asimba e nga liti na, nnye a yiane nyiin e tempel Nti, a di'i mbon mbamba menyum.
- 10 Nde jama bôt ase a nga too e nseñ, a ye'ela'an, awolo b'adi'i mbon mbamba menyum.
- 11 Ane éngele Nti a nga yené e be nye, a ntele mbonnôm ya altar mbon mbamba menyum.
- 12 Nde, éyoñ Zakarias a nga yene nye, a nga fô'oban, woñ ô nga bi nye.
- 13 Ve éngel a nga jô nye na, A Zakarias, te ko woñ ; amu Zambe a wô'oya za'a jôé, nde nyô ngal Elisabet a ye biaé monafam, w'aye yôlé nye jôé na, Yôhanes.
- 14 W'aye wô'ô mevak a fôn, a bôt abui b'aye vak amu abialé dé,
- 15 amu a ye bo éwôlô mô't e mise me Nti. A ye bo teke'e nyu wain nge bilam bi ne ngul, a ye jaé a Mfufub Nsisim aso abume nyia.
- 16 A ye kôñelan abui bone ya Israël be bulan e be Nti Zambe wob.
- 17 Emiene fe a ye ke ôsu vié a nsisim a ngul Elias, nde ete a ye kôñelan minlem beésa, mi beta bulan e be bon, a bebo melo e fe'e ya bezôsôô, a na, a kôm Nti ayoñ e ne ngômôtô.

- 18 Ane Zakarias a nga jô éngele na, M'aye yeme jame dina aya ? Amu mamien me nto nnôm, minga wome ke a keya nya nnômô ?
- 19 Ane éngel a nga yalan a jô nye na, Ma me ne Gabriel ya a tele asu Zambe ; nde m'ate lômbane na, me kobô wo, a kate wo mbamba foé ya mam ma.
- 20 Nde ô lôô, w'aye bo mvuk, te ngule ya kobô, akekui môs mam ma m'aye boban, amu w'ate bo te buni mejô mam, mme mete m'aye tôéban éyoñe jab.
- 21 Bôt be yange'e Zakarias, be nga semé ane a nga bem e tempel été.
- 22 Nde éyoñ a nga kui atan, a nji bo ngul ya kobô be. Ane be nga yeme na, a te yen ñyen an éziñ e tempel été. Emien a nga ve'ele be mo, a too ve mvumvuk.
- 23 Nde a nga bo na, éyoñ a nga mane jalé melu ya ésaé pretre jé, ane a nga ke e ja dé.
- 24 Mvuse ya melu mete nje Elizabet, minga wé, a nga nyoñ abum, Ane a nga solé émien ngon étan, a jô'ô na,
- 25 Nti a boya ma avale di melu a nga lôbô ma, nde a ye vaa me ôson e bôt été.

Abialé Yésus d'Akateban

- 26 Nde ngone samane nje Zambe a nga lôme éngel Gabriel, a ke e nlam éziñ ya Galiléa, jôé na, Nazaret.
- 27 A nga kui e be éndun ngon éziñ é mbe atin aluk e be fam é mbe jôé na, Yôsef, mô't ya nda bôte David. Endun ngon é too jôé na, Maria.
- 28 Nde a nga kui e be nye, a jô na, Mbôlô, A Nyô b'amvamane nye, Nti a ne e be wo !
- 29 A nga dañe fô'ôban amu njôan ôte, a nga simesan ane aka'a mebatane di d'asu'ulan.
- 30 Nde éngel a nga jô nye na, A Maria, te ko woñ, amu ô yeneya mvam e be Zambe.
- 31 O lôô, w'aye nyoñ abum, a biaé monafam, w'aye yôlé nye jôé na, Yésus.
- 32 A ye bo éwôlô, a lobane na Mon Medañe Bôtô ; Nti Zambe a ye ve nye éto njôô David, ésa wé ;
- 33 a ye fe jôô nda bôt Yakob nnôm éto, a éjôé jé j'aye bo te amané.
- 34 Nde Maria a nga jô éngel na, Jame di d'aye bo aya, vôm me nji yeme fam ?
- 35 Ane éngel a nga yalan, a jô nye na, Mfufub Nsisim a ye kui e be wo, a ngul Medañe Bôtô j'aye buti wo. Ajô été, mon w'aye biaé, a ye lobane Mfufub, Mone Zambe.
- 36 O lôô, Elizabet, évuvumane jôé, a nyoñeya abume monafam, éyoñ ôkala nnôme jé, ngone samane nyôna, nyô a nga lobane nkôkôm ;
- 37 amu teke'e jam e ne ayaé e be Zambe.
- 38 Ane Maria a nga jô na, O lôô, me ne minga bisaé Nti : e bo'ô ma aval ane njôane wôé ô né. Ane éngel a nga kôlô e be nye.

Maria a ke jôm Elisabet

- 39 Nde Maria a nga kôlô e si melu mete, a ke avôl e si minkô, a kui nlam éziñ ya Yuda.
 40 ane a nga nyiin e nda Zakarias, a batan Elizabet.
 41 Nde a nga bo na, awôô Elizabet a nga wôô mebatan me Maria, mon a nga fôôsan nye abum, ane Elizabet a nga jaé a Mfufub Nsisim.
 42 Nde a nga yôtane tyiñ e yôb, a jô na, Ebotane a wo e zañe binga ; a ébotan a ébuma ya abume dôé.
 43 Nde jame di d'aboban aya mfa'a wome na, nyia Nti wom a kôme zu e be ma ?
 44 Amu ô lôô, akui tyiñe mebatane môé j'ate kui me e melo, mon a nga fôôsan me abum amu mevak.
 45 Mvom a minga a nga buni na mam Nti a nga kobô nye m'aye tôéban.

Jia Maria ya Nse'an

(1 Sam 2 : 1-10)

- 46 Ane maria a nga jô na, Nleme wom w'awumu Nti,
 47 a nsisim wom ô nga fôn e be Zambe nyii wom, Amu a fombôya éto nsilane si mingabisaé wé.
 48 Amu ô lôô, ataté éyoñe ji, miaé mise mi aye jô na, me ne mvom ;
 49 Amu Nyô a ne ngul a boya me beta be mam ; jôé dé e ne étyi.
 50 Nkoan éngôngole wé ô too e be ba b'ako nye woñ, akekui miaé ane miaé.
 51 A nga liti éwôlô ya wo wé ; a tyame bemebunu a minsimesan ya minleme miab.
 52 a lometane biwôlô bi bôt e si, bi vas e bito bejôô, a bete ba be ne nsilane si, e yôb.
 53 A jaléya ba b'awôô ba b'awôô zaé a mbamba be mam ; a suu minkukum abui mi ke zesé.
 54 A volôya Israël, mboésané wé na a beta simesan nkoan éngôlgol wé,
 55 aval ane a nga kobô bemvamba, a Abraham a mvoñe bôte jé kom ése.
 56 Ane Maria a nga tabe e be nye bébé ane ngon éla, ane a nga bulan e ja dé.

Abialé Yôhanes Baptist

- 57 Melu Elizabet a nga yiane biaé me nga kpwaan, ane a nga biaé monafam.
 58 Eyoñ bôt be ngoto a bivuvumane bié, be nga wôô na, Nti a neneya nkoan éngôngole wé be nye ; ane be nga fulane vak a nye.
 59 Nde a nga bo na, môse muame, be nga zu tyi'i mon atye, ane be nga yôlé nye na, Zakarias, jôé ésa wé.
 60 Ane nyia a nga yalan a jô na, Sa nalé, ve a ye lobane na, Yôhanes.
 61 Nde be nga jô nye na, bivuvumane biôé, teke'e môte wua ya été a lobane jôé ete.
 62 Ane be nga ke b'ave'ele ésa mo, be sili'i nye jôé a yi na, mon a yôléban.
 63 Ane a nga yet ako'o ya tili ; nde a nga tili na, Yôhanes. Ane be nga semé bese.
 64 Nde été été anyu dé é nga kuiban, a ôyeme vié a nga kobô, a sekéé Zambe.

- 65 Ane woñ ô nga bi bôte bese ya ngoto ; ane bôte ya si minkôl ése ya Yudéa be nga ke b'alaan mam mete mese.
- 66 Nde, ba bese be nga wô'ô mam ma be nga ba'ale me minlem be na, Mone nyô a ye bo za avale monô ? amu Wo Nti ô nga too e be nye.

Nkulane Mejô Zakarias

- 67 Ane Zakarias ésa wé a nga jaé a Mfufub Nsisim, a nga kulu mejô, a jô na,
- 68 Ebotan a Nti Zambe ya Israël, amu a zuya jom a kôté é bôte bé,
- 69 a beteya bia nla'a ya nyian e yôb, e nda bôte David, mboésané wé,
- 70 aval ane a nga kobô anyu mimfufub bekulumejô bé ya kôa,
- 71 Nyian e be minziziñe miangan a e mo ya ba bese b'asiñe bia ;
- 72 nde ete a ye liti bemvamba nkoan éngôngole wé, a beta simesan élate jé é ne étyi ;
- 73 ngana a nga kan Abraham, ésa wongan,
- 74 nde ete a ye bo bia na, éyoñ bi vaseya e mo minziziñe miangan, bi saéane nye, woñe momo,
- 75 e mfufub ntaban a zôsô été, asu dé, melu mese bi too.
- 76 Nde, A wo mon, w'aye lobane na, Nkulumejô Medañe Bôtô ; amu w'aye ke Nti ôsu a kôme nye mezen ;
- 77 nde ete w'aye ve bôte bé ñyeman ajô nyian, mfa'a ya njaman mam abé map,
- 78 amu nwô'an éngôngole Zambe wongan, éyoñ melendé me tyé m'aye tôô bia, me so'o e yôb,
- 79 ane a ye faé éfufub e be bôt be too e dibi a nsisiñe a nsisiñe ya awu été, na a sôane fe mebo mangan, me wulu zen ya mvo'é.
- 80 Ane mon a nga yaé, a bo fe ngul e nsisime wé, ane a nga tabe mevôm ya fé, akekui a nga litiban asu Israël.

Abialé Yésus

(Mat 1 : 18-25)

- 2 1 Melu mete, ntyi'an ô nga so e be Kaisa Agustus na, bôt be lañeban si ése.
- 2 Nlañan ôte ô mbe wu ya ôsu eyoñ Kirinius a mbe ngovina ya Siria.
- 3 Nde bôte bese be kele b'alañeban, mô't ase e nlame wé émien.
- 4 Ane Yôsef a nga bet, a kôlô'ô e Galiléa, a so'o nlam ya Nazaret, a kele si ya Yudéa, e nlame David, ñwô w'alobane na Bétléhem ; amu a mbe mô'te ya nda bôt a mvô'ô David.
- 5 A nga ke lañeban baa Maria, nyô baa nye be nga too atñ aluk, éyoñ a ntoo nduu abum.
- 6 Nde a nga bo na, be too wôé, melu Maria a yiane biaé me nga kpwaan,

- 7 ane a nga biaé ntôle monafam, a vute nye bindelé, a bôôé nye éwolo bidi biyem, amu éto é mbe be momo e nda beyeñ.

Beba'ale Mintômba baa Beéngel

- 8 Beba'ale mintômba be nga too afôla si ete, be bômbô'ô e miñyanebe été, be mombô'ô mbame wob alu se.
- 9 Nde éngel Nti a nga kui e be be, a étôto'ô Nti é nga faé be mbôma'ane ; ane beta woñ a nga bi be.
- 10 Nde éngel a nga jô be na, Te koane woñ ! Mi lôô, m'akate mia mbamba foé ya beta mevak, mme m'aye bo mfa'a bôte bese ;
- 11 amu Nyii Bôtô a te bialé mia den, e nlame David, nnye ane Krist Nti.
- 12 Nde nyina é ne mia ndem na, mi a ye yen nkeñelélé mon, mvutan e bindelé, ô bôô éwowlo bidi biyem.
- 13 Nde, atemetem na, beta nkunda ya yôb a nga zu lat éngel ate a kañe Zambe, a jô na,
- 14 " Duma e bo'ô e be Zambe e yôb été, a mvo'é é bo'ô si nyô, e be bôt a yene mvaé."
- 15 Nde a nga bo na, éyoñ beéngel be nga kôlô e be be, a ke e yôb, beba'ale mintômba be nga jôane na, Ntama kean bi kui e Bétléhem, bi yene jam é maneya tôébane di, nde Nti a te liti bia.
- 16 Ane be nga ke avô, akoé Maria baa Yôsef, a nkeñelélé mon ô bôô éwolo bidi biyem.
- 17 Nde éyoñ be nga yene wô, be nga kañete foé ya jam é nga jôban e be be ajô mon ate.
- 18 Ane bôte bese be nga wôk ; be nga semé mam beba'ale mintômba be nga kate be.
- 19 Ve Maria a nga ba'ale mam mete, a bindi'i me e nlem été.
- 20 Ane beba'ale mintômba be nga bulan, be kañe Zambe a se'e nye, amu mam mese be nga wôk a yen, aval ane éngel a nga kate be.
- 21 Nde éyoñ melu muam me nga kpwaan na be tyi'i nye atye, ane be nga yôlé nye jôé na, Yésus, di éngel a nga yôlé nye, te yen a za nyoñeba'an abum.

Nlitebane Yésus e Tempel

- 22 Nde, éyoñ melu ya ntunane wob, ane atin Môte, me nga kpwaan, be nga kee nye e Yérusalem, na be liti nye Nti,
- 23 aval ane e ne ntilan e metin me Nti na, " Nnôme jôm ase a tate kui abum a ye bo étyi e be Nti".
- 24 A na, be ve metuna'a aval ane njôane ya metin me Nti, " bezum bebaé, nge biyele bi ôbeñ bibaé."
- 25 Nde ô lôô, môl a mbe e Yérusalem, a too jôé na, Siméon ; môl ate a mbe zôsô, a nko Zambe woñ, a nga bo a yange'e mvolan nlem Israël ; Mfufub Nsisim ô nga too e be nye.

- 26 Nde a nga nyoñ nleban e Mfufub Nsisime na, a ye bo te wu, te na, a tatéya yene Krist Nti ;
- 27 ane a nga nyiin e tempel, a too e Nsisim été. Nde bebiaé be nga zuu mon ate Yésus na, be bo nye aval ane éyem ya metiñ é né,
- 28 ane émien a nga nyoñe mon e mo mé, a nga se'é Zambe a jô na,
- 29 "Eyoñe ji, A Nti, su'u mboésaé wôé a ke mvo'é, aval ane njôane wôé ;
- 30 amu mise mam me yeneya nyiane wôé,
- 31 ñwô ôte ô nga kôm meyoñ mese me lôô ;
- 32 éfufub j'aliti biku nkulane mam, a duma ya ayoñe dôé Israël."
- 33 Ane ésa baa nyia be nga semé mam me nga jôban ajô mon.
- 34 Nde Siméôn a nga botane be, a jô Maria nyia wé na, O lôô Mone nyô, a ne ntelan mfa'a ya nkuan a ntebane bôt abui ya Israël a ndem bôt b'aye sôane je.
- 35 (nde mfa'a wôé, fansoñ j'aye jii nleme wôé womien), nde minsimesan ya minlem abui mi aye kuliban atan.
- 36 Anna nkulumejôa minga a mbe fe wôé, a too ngone Fanuel, minga ya ayoñ Aser. Minga ate a ntoo nya nnômô, amu aso melu a nga too éndune ngon a nga ke aluk, baa nnôme wé be nga tabe mimbu zañbwa ;
- 37 nde émiene fe a nga tabe nkus akui ôkala ya mimbu mewôm muam a minyin. Minga ate a nji kandane tempel, ve saéane Zambe alu baa môs e mintyiane bidi a meye'elan.
- 38 Nde awolo ete ébien, a nga kui valé, a kañe Zambe, a kobô ajô dé a ajô ba b'ayange' nkôtane Yérusalem.

Mebulane ya Nazaret

- 39 Nde éyoñ be nga mane bo mam mese aval ane metiñ me Nti m'ajô, be nga bulan e Galiléa, a ke nname wob bebien e Nazaret.
- 40 Ane mon ate a nga yaé, a bo fe éwôlô, njaén a fek, a mvame Zambe é nga too e be nye.

Yésus, Oyôme Mongô, E Tempel Eté

- 41 Bebiaé bé be nga bo be kele e Yérusalem mbu ane mbu, éyoñ ya ébe'e Paska.
- 42 Nde, éyoñ a nga kui mimbu awôm a mibaé, be nga bet aval ane éyem ya ébek é mbe.
- 43 Eyoñ melu ya été me nga man, mbulan be nga bulan, Yésus ôyôme mongô a nga li'i Yérusalem, ve bebiaé be nji yeme nalé.
- 44 Nde, amu be nga si'a ko na, a ne e nsamba, be nga ke dulu ya ngume môs ; éyoñ éte be nga ke b'atu'a jeñe nye e nsamba bivuvumane a benyemba'ane bab été.

- 45 Eyoñ be nga bo te yene nye, be nga bulan e Yérusalem, a tu'a jeñe nye.
- 46 Nde a nga bo na, éyoñ môse milal mi nga kui, be nga yene e tempel, a too si e beye'ele été, a vô'ôlô'ô be, a sili'i fe be minsili.
- 47 Nde ba bese be nga vô'ôlô'ô nye, be nga semé fe'e jé a biyalane bié.
- 48 Eyoñ bebiaé be nga yene nye, be nga dañe semé. Ane nyia a nga jô nye na, A mone wom, amu jé ô nga bo bia ana ? O lôô, bia éso bi ake bi ajeñe wo a biyebé bise.
- 49 Ane a nga jô be na, Amu jé mi nga ke mi ajeñe ma ? Ye mi nga bo te yeme na, m'ayiane bo mam me Esa wom ?
- 50 Ve bebien be nji yem njôan a nga kobô be le.
- 51 Ane a nga sis ba be be, a ke e Nazaret, a ve be mewôk. Ane nyia a nga tu'a ba'ale mejô mete mese e nlem été.
- 52 Ane Yésus a nga yaé mfa'a ya fek, a mfa'a ya nyô, a mvam mfa'a Zambe a bôt.

Nkatane Mbamba Foé Yôhanes Baptist
(Mat 3 : 1-12 ; Mark 1 : 1-8 ; Yôh 1 : 19-28)

- 3 1 Nde, mbu awom a tane ya éjôé Kaiza Tibérias a nga jôô, melu mete Pontius Pilatus a nga too ngovina si ya Yudéa, a Hérôdes a too ngovina étune si ya Galiléa, nalé fe Filip monyañe wé a too ngovina étune si ya Ituria a afôla si ya Trikônitus, a Lisantias a too ngovina si ya Abiliné,
- 2 melu Anas baa Kaifa be nga too minlô bepretre, éyoñ éte njôane Zambe ô nga kui e be Yôhanes, mone Zakarias, e nkôte si.
- 3 Ane a nga wulu afôla si ese ya ôsôé Yordan, a kate'e foé ajô mbaptizô ya nkôñelan nlem, amu njamane mam abé ;
- 4 aval ane e ne ntilan e Kalate mejô me Yesaya nkulumejô na,
"Tyiñ môt a yôtan e nkôte si na, Kômane zen Nti, sôane mimfaka mié zôsôô.
- 5 Mbi'ili ôse w'aye jiniban, Beta nkôl ase a mon nkôl ase b'aye bo nje'ese, a mevôm me ne ékotekot m'aye nyoéban, a bikôndôk ya mezen bi aye seneban ;
- 6 nde minsôn mise mi aye yene nyiane Zambe."
- 7 Ajô ete Yôhanes a nga bo a jô'ô jama bôt a nga bo a kele baptizôban e be nye na, A mvoñe mekpwe, za a nga lebe mia na mi mate ayaa e mbeme zu ?
- 8 Ajô ete, wumane bibuma bi ayian a nkôñelan nlem. Te taté jôan e minlem mienane été na, Abraham nnye a ne bia ésa. Amu m'ajô mia na, Zambe a ne ngul ya bo Abraham bon, be so'o e meko'o ma.
- 9 Nde ja'an éyoñe ji, ôvôn ô mbôô e tine bilé ; ajô ete, élé ése j'abo te wum mbamba bibuma j'aye ba'éban, a wuaban e nduan.
- 10 Ane jama bôt a nga sili nye minsili na, Nde bia bi ayiane bo aya ?
- 11 Ane a nga yalan, a jô be na, Môt a ne biwomane bibiaé, a kaba'ane baa nyô a nji bi ; a môt a bili bidi, a bo'o fe aval ete.
- 12 Ane benyoñetas fe be nga zu baptizôban. Ane be nga jô nye na, A Nye'ele bi ayiane bo aya ?

- 13 Ane a nga jô be na, Te soñane biôm adañ abim é ne mia mbendan.
- 14 Ane bezimbi be nga sili nye minsili, be na bi ke, bi ayiane bo aya ? ane a nga jô be na, Te fatane môť jôm a évô nge a ébôta ajô ; va'an a ma'an menan.
- 15 Nde vôm bôt be nga bo be yange'e bôte bese be nga fas e minlem ajô Yôhanes na, ndô'ôtô nye a ne bo Krist,
- 16 Yôhanes émien a nga yalan bese na, Me fo'ô m'abaptizô mia a mendim ; ve môť a zu, nnye a dañe me ngu. Me nji ke yiane kuli nye nkole besilefase bé ; nnye a ye baptizô mia a Mfufub Nsisim a nduan.
- 17 Ese'ese jé é ne nye e wo, nde a ye tu'a fubu nseñe wé, a naane blé wé e nda bidi, ve a ye di'i bivula e nduan é vo'ô dimban.
- 18 Nalé Yôhanes a nga tebele bôt a jama mam mfe, éyoñ a nga bo a kañete'e be mbamba foé.
- 19 Ve Hérôdes ngovina, vôm Yôhanes a nga komekane nye ajô Hérôdias, nga monyañe wé, a ajô mbia be mam mese Hérôdes a nga bo,
- 20 a nga beté fe jame dina yôbe ya mam mete mese na, a nga futi Yôhanes e nda mimbôk.

Mbaptizôbane Yésus

(Mat 3 : 13-17 ; Mark 1 : 9-11)

- 21 Nde a nga bo na, éyoñe bôte bese be nga mane baptizôban, Yésus fe a nga baptizôban ; a ye'ela'an, ane yôb e nga yombô,
- 22 a Mfufub Nsisim a nga sis e be nye, a too nyôl ane zum. Ane tyiñ é nga so e yôb été na, O ne Mone wom m'anye'e, m'ayene wo mvaé.

Endane Yésus

(Mat 1 : 1-17)

- 23 Nde Yésus émien, melu a nga taté ye'ele bôt, a mbe ôkala ya mimbu mewôm mela. Bôt be nga simesane na, a ne mone Yôsef, mone Héli ;
- 24 mone Matat, mone Lévi, mone Melki, mone Yané, mone Yôsef,
- 25 mone Matatias, mon Amôs, mone Nahum, mone Hesli, mone Nagé,
- 26 mone Mat, mone Matatias, mone Sémi, mone Yôsef, mone Yuda,
- 27 mone Yôhana, mone Résa, mone Zôrôbabel , mone Salatiel, mone Néri ;
- 28 mone Melki, mon Adi, mone Kôsam, mon Elmadan, mone Her,
- 29 mone Yésus, mone Eliazar, mone Yôrim, mone Matat, mone Lévi,
- 30 Mone Siméôn, mone Yuda, mone Yôsef, mone Yônam, mon Eliakim,
- 31 mone Méléa, mone Mena, mone Matata, mone Natam, mone David,
- 32 mon Isai, mone Yôbed, mone Bôaz, mone Sala, mone Nasôn,
- 33 mon Aminadab, mon Admin, mon Armi, mon Esrôm, mone Fares, mone Yuda,
- 34 mone Yakôb, mon Isaak, mon Abraham, mone Taré, mone Nakor,
- 35 mone Séruk, mone Regai, mone Falek, mone Héber, mone Sala,

- 36 mone Kainam, mon Arpaksad, mone Sem, mone Nôa, mone Lamek,
 37 mone Matusela, mone Hénok, mone Yared, mone Maléléel, mone Kainam,
 38 mon Enos, mone Set, mon Adam, mone Zambe.

Meve'ele me Yésus

(Mat 4 : 1-11 ; Mark 1 : 12-13)

- 4 1 Yésus a too njalan a Mfufub Nsisim, a nga bulan a so'o Yordan, nde a nga tindiban a Nsisim na a ke e nkôte si,
 2 nté ya melu mewôm menyin, diable a ve'ele'e nye. Melu mete a nga bo teke'e di jôm, ve éyoñ me nga man, a nga wô'ô zaé.
 3 Ane diable a nga jô nye na, Nge ô ne Mone Zambe, jô'ô meko'o mana me veñesane fembé.
 4 Ane Yésus a nga yalane nye na, E ne ntilane na, "Sa ke fembé étam mô't a ye nyiñ a je."
 5 Ane a nga bet a nye, a nga liti nye bijôé bise ya si nyô mon nté.
 6 Ane diable a nga jô nye na, M'aye ve wo ngulenjôane nyina ésese'e a étôto'o ya été, amu é maneya veban e be ma, a m'aye ve je mô't m'akômbô.
 7 Ajô ete, nge w'aye kute meboñe si asu dam, mam mese me ntoo émôé.
 8 Ane Yésus a nga yalan, a jô nye na, E ne ntilane na, "W'aye kañe Nti Zambe wôé, ô saék ve nye étam."
 9 Ane a nga kee nye e Yérusalem été, a télé nye ôzondom andile tempele yôb, a jô nye na, Nge ô ne Mone Zambe, wu'a womien e si akôlô va.
 10 Amu e ne ntilane na, " A ye bendé beéngéle bé ajô dôé be kale wo,"
 11 a na, " B'aye be'e wo e mo yôb, a za bo na, abo dôé e kômôtô akok."
 12 Ane Yésus a nga yalan, a jô nye na, E ne njôane na, "W'aye bo te ve'ele Nti Zambe wôé."
 13 Nde, éyoñ diable a nga mane ve'ele nye meve'ele mana mese, ane a nga jô'é nye nté éziñ.

Atata'a Esaé ya Galiléa

(Mat 4 : 12-17 ; Mark 1 : 14-15)

- 14 Ane Yésus a nga bulan e Galiléa a ngul Nsisim. Ane duma ya ajô dé e nga mialan ngum afôla si ôte.
 15 Nde émien a nga ke a ye'ele e besinagôg bab été, bôte bese be nga wumulu nye.

Yésus a beneban e Nazaret

(Mat 13 : 53-58 ; Mark 6 : 1-6)

- 16 Nde a nga zu e Nazaret, vôm a nga nañ, ane a nga nyiin e sinagôg été e môse sabbat, aval ane éyeme jé, a nga tebe fe tetele na, a lañ.
- 17 Ane be nga kee nye kalate Yesaya nkulumejô ; nde a nga kui kalate, a koé vôm a mbe ntilane na,
- 18 " Nsisim Nti ô ne be ma, amu a nga wo'ô me mbone na, me kate minzôzoé mbamba foé, a nga lôme ma, me kate minkôm foé ya nsuan ; a mindindim foé ya nkuibane mis, ntelane ya éto beti e be ba b'ayen ékpwe'ele,
- 19 nkatane mbamba foé ya mbu Nti a maneya kañese."
- 20 Nde a nga dibi kalate, a beta bulane nye be mba'ale, a tabe si. Ane bôte bese be nga too e sinagôg été be nga beme nye mise e nyô.
- 21 Ane a nga jô be na, Den ntilane wuna ô tôébaneya, melo menan me wô'ôk.
- 22 Ane bese be nga kañete nye mvaé, ve semé mejô ya mvam me nga kui anyu dé. Be nga jô na, Ye sa nyina a ne mone Yôsef ?
- 23 Nde a nga jô be na, Yaa, mi aye tote me nkana wu na, A nsaé bôt, saék womien. Mam bi nga wô'ô na, ô nga bo e Kapernaum, bo'ô fe me va, e nname wôé womien.
- 24 Ane a nga jô be na, M'abele ane m'ajô mia na, Teke'e nkulumejô éziñ a ne nkañesan e nname wé émien.
- 25 Nde m'ajô mia bebela na, Minkus abui mi mbe Israël été, melu me Elias, éyoñ yôb e nga diban mimbu mila a ngon ésaman, melu mete mfumbala zaé a nga kui si ése.
- 26 Elias a nga bo te lômban e be nkus wuwua ya été, vengevenge ve e Sarepta, si ya Sidôn, e be minga éziñ a mbe nkus.
- 27 Nalé fe, minzezam abui mi mbe e Israël été melu Elisé nkulumejô, teke'e wua été ô nga bo mfuban, vengevenge ve Néman, mô't ya Siria.
- 28 Nde bese be nga too e sinagôg été, ayaa e nga jaé be minlem awô'ô be nga wô'ô mejô ma.
- 29 Ane be nga kôlô e si, ve titane nye e nlam atan, a kee nye ayo nkôl nname wob ô mbe nlôñan été yôb ; ane b'aye sô'ôlô nye nlô ô luu si.
- 30 Ane émien a nga tulane be zañ, a ke.

Môt A Mbee Mvimvine Nsisim (Mark 1 : 21-28)

- 31 Nde a nga lumbu e Kapernaum, nlam ya Galiléa, a nga ye'ele bôt e môse sabbat.
- 32 Ane be nga semé ñye'elane wé, amu mejô mé me nga bili ngulenjôan.
- 33 Mô't éziñ a nga too e sinagôg été, a bili mvimvin mbia nsisim ; ane a nga yôtan a bete tyiñe na,
- 34 Eééh ! A Yésus, mô't ya Nazaret, bia be wo bi ne za ajôô ? Ye ô zuya jaa bia ? m'ayeme wo, O ne Mfufub ya Zambe.
- 35 Ane Yésus a nga bame wô, a jô na, Tabe'e évô, kôlô'ô e be nye. Nde mbia nsisim a nga dume nye e si, a sô'ôlô nye e bôte zañ ; ane a nga kôlô e be nye, teke'e bo nye mbia jam.

- 36 Ane bôte bese be nga bo ne vema, be nga ke b'alaane na, Ajô di e ne aya ? amu a bendé mimvimvine minsisim a ngulenjôan, mie ve kôlô.
- 37 Ane duma dé e nga mialane vôm ase ya afôla si ete.

Yésus A Saé Bôt Abui

(Mat 8 : 14-17 ; Mark 1 : 29-34)

- 38 Ane a nga kôlô e sinagôg, a nyiin e nda Simôn. Nde ntyia minga Simôn, beta ayôñ nyôl a nga bili nye, ane be nga ye'elane nye ajô dé.
- 39 Ane a nga kumbu nye e yôb, a bam ayôñ nyôl ete, de ve mane nye nyô ; nde été été a nga kôlô e si a nga volô be.
- 40 Nde éyoñ jôb é nga ye dim, bôte besese'e, abim e nga bili minkôkon mi nga kon akon mevale meva, be nga zuu mie e be nye, ane émien a nga beté môl ase ya été mo, a saé be.
- 41 Ane mbia minsisim mi nga kôlô e be bôt abui, mie ve yôtan, a jô na, O ne Mone Zambe. Ane a nga bame mie, te me'ete na, mi kobô, amu mi nga yeme na, a ne Krist.

Dulu Ya Nkatane Mbamba Foé

(Mark 1 : 35-39)

- 42 Nde, éyoñ môs ô kuiya a nga ke vôm a mbe fé ; ane jama bôt a nga ke a jeñe nye. Eyoñ be nga zu vôm a nga too, be nga bi nye na a bo te kôlô e be be.
- 43 Ve émien a nga jô na, M'ayiane fe kat Mbamba Foé ya éjôé Zambe e minlam mivok ; amu ajô ete me nga lômbane de.
- 44 Ane a nga bo a kate'e mam e besinagôg ya Yudéa.

Nloene Ya Beye'é Be Osu

(Mat 4 : 18-22 ; Mark 1 : 16-20)

- 5 1 Nde a nga bo na, éyoñ ékôane bôt é nga bametane nye na, be wô'ô mejô me Zambe, émien a tele mfôm ato'o ya Génésaret.
- 2 Ane a nga yene bifunga bibaé bi sele mfôm atok, , besômékos ya été be nga mane sis, be nga sôbe mevot.
- 3 Ane a nga dañ éfunga jia ya été, ji Simôn, a sili nye na, a tindi je atok mon nté a kindik. Nde, éyoñ a nga tabe si éfunga été, a nga ye'ele jama bôt.
- 4 Nde éyoñ a nga jô'é nkobô, a nga jô Simôn na, Kele' je mfa'a édo'o é né, mi ya mevot menan, mi dutu kos.
- 5 Ane Simôn a nga yalan a jô na, A Nti bi ju'uya ésaé ngum alu, teke'e bi jôm ; ve amu njôane wôé, m'aye ya mevot.

- 6 Nde, éyoñ be nga mane bo nalé, be nga dili étua abui kos, ane mevot me nga taté tui.
- 7 Ane be nga feb beébe besômékos mo, ba be nga too éfunga évo'o na, be zu volô be. Ane be nga jalé kos e bifunga bibaane ; nalé ate bi nga taté nyoñ.
- 8 Nde, éyoñ Simôn Pétrus a nga yene jam ete, a nga ku si e mebo me Yésus, a jô na, A Nti, kôlô'ô e be ma, amu me ne mô't a ne mboabé.
- 9 Amu a nga semé, nalé fe ba bese ba be be be nga too, amu ndutane be nga dutu kos,
- 10 aval ete fe Yakôbus baa Yôhanes, bone be Zébedias, ba be Simôn be mbe mfula'an ésaé. Ane Yésus a nga jô Simôn na, Te ko woñ ! Ataté éyoñe ji, w'aye bo nsômé bôt.
- 11 Ane be nga dutu bifunga e kindik, ve li'í biôm bise a tôñe nye.

Yésus A Fubu Nzezam
(Mat 8 : 1-4 ; Mark 1 : 40-45)

- 12 Nde a nga bo na, melu a nga too nlame wua ya minlam miziñ, ô lôô, fam é mbe zam nyôle ne nyaañ. Eyoñ a nga yene Yésus, a nga vitibi asu dé, a ye'elane nye, a jô na, A Nti, nge w'akômbô, ô ne ngule ya fubu ma.
- 13 Ane a nga same wo, a nambe nye, a jô na, M'akômbô, bo'o mfuban. Nde été été zam é nga mane kutu .
- 14 Ane émien a nga ve nye atiñe na, a bo te kate mô't ; ve na, kele liti pretre nyôle jôé, ô ve biôm amu ntunane wôé, aval ane Môze a nga bendé, bi bo be ngaa.
- 15 Ve foé ya ajô dé é nga dañe mialan ; ane jama bôt a nga sulane na, be wôk a saéban akone dab.
- 16 Ve émien a nga dutan, a ke mevôm ya nkôte si, a ye'elan.

Nsaébane Mô't A Mbe Ne Yemeleyemele
(Mat 9 : 1-8 ; Mark 2 : 1-12)

- 17 A nga bo na, môse wua ya melu mete, a nga ye'ele bôt, nde Befarésias ba be beye'ele metiñ be nga too si vôm ate, be nga so jal ese ya Galiléa a Yudéa, a Yérusalem ; ane Ngul Nti é nga too e be nye na, a saé bôt.
- 18 O lôô, befam be nga zu b'abe'e mô't énoñe yôb, nnye a mbee nyôl ne yemeleyemele ; ane be nga jeñe zene ya bôté nye asu dé.
- 19 Nde éyoñ be nga bo te yene zen ya nyiñili nye amu ékôane bôt, be nga bet andile yôb a suu nye e si, be tula'ane nye andil a bôté nye ékôane bôt e zañ, a énoñ ése, asu Yésus.
- 20 Ayen a nga yen mbunane wob, a nga jô na, A mô't, mam abé môé me ntoo njaman.

- 21 Ane betili bekalate a Befarésias be nga taté fas e minlem été, a jô na, Nyina a ne za, a kobô nkobô ébiasé Zambe ? Za a ne ngul ya jamé mam abé, ye sa ve Zambe étam ?
- 22 Ayem Yésus a nga yem minsimesane miab, a nga yalan a jô be na, amu jé mi asimesane nalé minlem été ?
- 23 Jé é ne tyí'ibi? Ye jô na, Mam abé môé me nto njaman; ye jô na, kôlô'ô e si, ô wulu?
- 24 Ve amu mi yeme na, Mone mô't a bili ngul ya jamé mam abé e si nyô—a nga jô mô't a mbe nyôl ne yemeleyemele na, M'ajô wo na, kôlô'ô e si, ô to'é énoñe jôé, ô ke e nda jôé.
- 25 Nde été été a nga kôlô e si, bôt be lôô, a to'é jôm a nga bôô yôb, a ke e nda jé, a va'a Zambe duma ;
- 26 Ane bôte besese'e be nga semé, a ve Zambe duma ; ane woñ ô nga jaé be e minlem, be na, Bi yeneya biye'ane bi mame den.

Nloene Levi

(Mat 9 : 9-13 ; Mark 2 : 13-17)

- 27 Mam mete me maneya, ane a nga kôlô, a nga yen nyoñetas éziñ, a too jôé na, Lévi, a too si e wofise benyoñetas ; ane a nga jô nye na, Tôñe ma.
- 28 Ane a nga li'i biôm bise, ve kôlô si, a tôñe nye.
- 29 Ane Lévi a nga bo beta ésulane bidi e nda jé, jama benyoñetas, ba be bôte befe be nga too si tawôlô.
- 30 Ane Befarésias a betili bekalate bab be nga taté kobô menyiñ, a jô beye'é na, Amu jé mi adi a nyu vôme wua, mia be benyoñetas a beboabé ?
- 31 Ane Yésus a nga yalan a jô be na, Bôt be ne mvo'é be nji jeñ nsaé bôt, ve ba b'akon.
- 32 Me nji zu loene bôt be ne zôsôô, ve beboabé, be kôñelan minlem.

Nsili Ajô Ntyiane Bidi

(Mat 9 : 14-17 ; Mark 2 : 18-22)

- 33 Ane be nga jô nye na, Beye'é be Yôhanes be wô'ô tyi bidi a bo meye'elan, nalé fe ba ya Befarésias ; ve émbôé kik, b'adi a nyu.
- 34 Nde Yésus a nga jô be na, Ye mi ne ngul ya jô bemvôé be nlu'ú minga na, be tyi bidi, nté ba be nlu'ú minga be too ?
- 35 Ve melu m'aye zu, éyoñ nlu'ú minga a ye kôlô e be be : éyoñ éte b'aye tyi bidi melu mete.
- 36 Ane a nga kane fe nkana, Mô't a nji nyab abaka mfefé ngômesan, a beté de e nnôm ngômesan, nge a bo nalé, a ye viane nyab mfefé ngômesan, a abaka d'aso mfefé ngômesan d'aye bo te yian a nnôm.

- 37 Nalé fe, môť a nji loé mfefé wain e minnôm mende'e bikôb, nge a bo nalé, mfefé wain w'aye bo na mende'e bikôb me la'a, ôbien ve dabete e si, a mende'e bikôb m'awu ntuk.
- 38 Ve b'ayiane loé mfefé wain e mimfefe mende'e bikôb.
- 39 Nalé fe na, teke'e môť a te nyu nnôme wain a ne beta kômbô mfefé, amu a jô na, nnôm w'adañe mvaé.

Nwondane Fes E Môse Sabbat
(Mat 12 : 1-8 ; Mark 2 : 23-28)

- 6 1 Nde a nga bo na, e môse sabbat éziñ a nga tulane mefub, ane beye'é bé be nga wondé minlô mi blé a di, be wumi'i mie a mo.
- 2 Ve Befarésias bevo'o be nga jô na, Mi abo jam e ne étyi e môse sabbat amu jé ?
- 3 Ane Yésus a nga yalan a jô be na, Ye mi nga bo te lañ to jame David a nga bo éyoñ été a wôô zaé, émien a bôt ba be be be nga too ?
- 4 aval ane a nga nyiin e nda Zambe, a nyoñe fembé ya Nlitan, a di je, a ve fe bôt ba be be be nga too, nje é mbe étyi ya di ve bepretre étam ?
- 5 Ane a nga jô be na, Mone môť a ne Nti ya môse sabbat.

Môť A Mbee Nkôte Wo
(Mat 12 : 9-14 ; Mark 3 : 1-6)

- 6 A nga bo na, môse sabbat mfe, a nga nyiin e sinagôg a ye'ele bôt. Môť a mbe wôé wo ya mbonnôme wé ô too nkôt.
- 7 Ane betili bekalate a Befarésias be nga bole nye nge a ye saé môť e môse sabbat, ane b'aye yene jame ya bo'olô nye.
- 8 Ve émien a nga yem minsimesane miab, ane a nga jô fam é mbee nkôte wo na, Kôlô'ô e si, ô tebe e bôte e zañ. Ane a nga kôlô e si a tebe.
- 9 Nde Yésus a nga jô be na, M'asili mia na, Jé é ne zôsôô ya bo e môse sabbat, ye bo mbamba jam, ye mbia jam ? ye nyii môť, ye wôé môť ?
- 10 Nde a nga lôbe bese mbôma'ane, a jô na, Same'e wo wôé. Ane a nga bo nalé, wo wé ve beta bo mvo'é.
- 11 Ve bebien be nga jaé a ayaa, ane bebien bebien be nga kobô e jam b'aye bo Yésus.

Ntobane Minlôman Awôm A Mibaé
(Mat 10 : 1-4 ; Mark 3 : 13-19)

- 12 A nga bo na, melu mete a nga ke nkôl amu a ye ye'elan ; nde a nga lôťô ngum alu ve ye'elane Zambe.

- 13 Nde éyoñ môs ô nga bo, a nga loene beye'é bé, ane a nga tobe bôt awôm a bebaé été, mmbe a nga yôlé jôé na, minlôman,
 14 Simôn, a nga yôlé fe nye jôé na, Pétrus, baa Andréas monyañe wé ; a Yakôbus, a Yôhanes, a Filip, a Bartelemias,
 15 a Matéus, a Tômas, a Yakôbus mon Alféus, a Simôn, nyô a lobane na, Zélôtes ;
 16 a Yudas Iskariôt, nnye a nga bo nkoñe wé.

Yésus A Saéane Jama Bôt
 (Mat 4 : 23-25)

- 17 Eyoñ a nga mane siliki nkô ba be be, a nga tebe vôm a mbe nje'ese, ba be beta nsamba bôt ya beye'é bé, nalé fe jama bôt ya ba be nga so si ése ya Yudéa a Yérusalem, a Tir a Sidôn mfa'a ya nsa'a mañ,
 18 bôt be nga zu na, be wô'ô nye, be saébane fe akone dap. Nalé fe bôt mimvimvine minsisim mi nga ndeñele be nga saéban.
 19 Ane ékôane bôt éte ése é nga ke j'ajeñe na, be nambe nye, amu ngul é nga bo é kôlô'ô e be nye, a saé bese.

Bibotan a Biyo'é
 (Mat 5 : 1-12)

- 20 Nde émien a nga bete mis, a lôbô beye'é bé, a jô na, Mvom a mia minzôzoé ; amu éjôé ya yôb é ne énjenan.
 21 Mvom a mia bôt mi awô'ô zaé éyoñe ji, amu mi aye jaé. Mvom a mia mi ayi du éyoñe ji, amu mi aye woé.
 22 Mvom a mia éyoñ bôt b'aye siñe mia, éyoñ b'aye titane mia, a kpwe'ele mia, a bene jôé denan ane mbia jôm, ami ajô Mone mô !
 23 Va'an e môs ôte a tyele si ; amu mi lôô, ma'ane menan me ne anen e yôb ; amu nalé beésa bab be nga bo be bo'ô bekulumejô.
 24 Ve ngo'o mia minkukum ! amu mi yeneya mvolan nleme wônan.
 25 Ngo'o mia mi jaéya éyoñe ji, amu mi aye wô'ô zaé. Ngo'o mia, ba b'awoé éyoñe ji, amu mi aye yôn a yi du.
 26 Ngo'o mia, éyoñ bôte bese b'akobô mia mvaé, amu nalé beésa be nga bo bekulumejô be ne minsos.

Nye'ane Minziziñ
 (Mat 5 : 38-48 ; 7 : 12a)

- 27 Ve m'ajô mia mi avô'ôlô na, Nyeka'ane minziziñe mienan ; bo'ane ba b'asiñe mia mvaé ;
 28 bota'ane ba b'ayo'é mia, mi ye'ela'ane Zambe ajô ba b'ata mia.

- 29 Môt a bibi wo amañe da, liti'i fe nye da avok ; a nyô a wôlé wo alô'ô, te nyume fe nye éwomane jôé.
- 30 Va'a môt ase a ja'é wo, a nyô a wôlé wo biôm biôé, te beta nye sili.
- 31 Nde aval mi ayi na, bôt be bo mia, bo'ane be aval ete.
- 32 Nde nge mi anye'e bôt b'anye'e mia, za ma'an mi bili été ? amu ja'ana beboabé b'anye'e bôt b'anye'e be.
- 33 Amu nge mi abo mvaé e be ba b'abo mia mvaé, za ma'an mi bili été ? Ke beboabé b'abo fe aval ete.
- 34 Nde nge mi akôlé ba mi too be ndi na, mi aye beta nyoñ, za ma'an mi bili été ? Ja'ana beboabé b'akôlé beboabé ane b'aye beta nyoñ émbiab.
- 35 Ve nyeka'ane minziziñe mienan, mi bo fe be mbamba be mam a kôlé, te yangane na mi aye beta nyoñ, nde ma'an menan m'aye bo anen, a mi aye bo bone be Medañe Bôtô ; amu a ne mvam e be bôt bikalak a mbia be bôt.
- 36 Koane bôt éngôngol aval ane éso wônan a ko bôt éngôngo.

Te Veane Bôt Mekua

(Mat 7 : 1-5)

- 37 Te tyi'an ajô, mi za tyi'iban ajô ; te veane bôt mekua, mi za vebane mekua. Jama'an, nde mi aye fe jamban.
- 38 Va'an, nde b'aye ve mia mbamba ôvek be maneya jin be se'ese'e a fuluku, nnye b'aye beté mia mebé. Amu ôve'e mi ave'e vie bôt, ñvie ôte mi aye ve'eban.
- 39 Nde a nga kane be nkana na, Ye ndindim ô ne ngul ya liti ndindim mbo'o zen ? Ke mi aye ku ébé mibaane ?
- 40 Nye'é a ne te dañ ñye'ele wé ; ve nyô ase a boya njalan a ye bo ane ñye'ele wé.
- 41 Nde amu jé w'ayen éfes é ne monyoñ e dis, ve te yem mbôñ ô ne womien e dis ?
- 42 O ne ngul ya viane jô monyoñ aya na, A mojañ, jôké'é me vaa wo éfes é ne wo e dis, éyoñ éte ô ne te yen mbôñ ô ne wo e dis ? A môta bebadu'u, taté'é vaa mbôñ ô ne wo e dis, wôna w'aye tu'a yen ane ô ne vaa éfes é ne monyoñ e dis.

Elé J'ayemban A Bibuma Bié

(Mat 7 : 16-20 ; 12 : 33-35)

- 43 Amu élé é ne mvaé é nji bo ji j'awum mbia bibuma, to'o na, élé é n'abé, teke'e wum mbamba bibuma ;
- 44 amu b'ayem élé ése a bibuma ya été. Amu bôt be ne te kôlé bibuma bi fige e minsilik, nge bisañe bibuma bi ndik e mindi'i biyo.
- 45 Mbamba môt a kuli mbamba akum a ne e nleme wé, mbia môt a kuli abé d'aso e mbia akume wé ; amu anyu dé d'akobô aval ane afo'o ya nleme wé é né.

Mimbôka'a Mibaé
(Mat 7 : 24-27)

- 46 Nde amu jé mi aloene ma na, A Nti, A Nti, ve te bo mam m'ajô ?
- 47 Môt ase a zu e be ma, a wô'ô fe mejô mam a bo me, m'aye liti mia môl baa nye b'afunan.
- 48 A funan ane môl a lôñ nda, môl ate a fa'a si édok, a bôôé mbôka'a akôme yôb. Nde éyoñ ndôn é nga kui, ôsôé ô nga jimbi nda éte, é nji bo ngul ya fô'ô je, amu é nga lôñeban mvaé.
- 49 Ve môl a nga wôk, ve te bo, a funan ane môl a nga lôñ nda e nya sii, mbôka'a momo. Osôé ô nga jimbi je, nde éte éte é nga ku si. Ane ndaman nda éte ô nga bo anen.

Nsaéban Mboésaé Evet Ntete Bezimbi
(Mat 8 : 5-13 ; Yôh 4 : 43-54)

- 7 1 Nde éyoñ a nga mane kobô mejô mese ma bôt be wô'ôk, ane a nga nyiin e Kapernaum.
- 2 Ane mboésaé évet ntete bezimbi, nyô a nga semé, a nga kon, a ye'e wu.
- 3 Nde éyoñ a nga wô'ôtan ajô Yésus, a nga lôme bemvendé ya Beyude e be nye, a ye'elane nye na, a zu saé mboésaé wé.
- 4 Nde bemvendé be nga suan e be Yésus, be nga ye'elane nye avôl avôl na, A ne aka'a môl a yiane bo jame di ;
- 5 amu a nye'e ayoñe dangan, émiene fe a nga lôñe bia sinagôg.
- 6 Ane Yésus a nga ke ba be be. Eyoñ a kuiya vôm nda é nji fe beta bo ôyab, ane évet ntete bezimbi é nga lôme bemvôé a jô nye na, A Nti, te ndeñele womien ; amu me nji bo aka'a môl w'ayiane nyiin andile dame si ;
- 7 nalé fe, me nji yene mamiene na, me ne nyô a yiane zu e be wo. Ve jô'ô ve ajô, mongô wom a saéban.
- 8 Amu na, mamien fe me ne môl a ne ntelan ngulenjôane si, me fe me bili bezimbi éjôé jame ji. M'ajô nyina na, Kelek, nye ve ke ; a nyô mbo'o na, Za'ak, nye ve zu ; a mboésaé wome na, Bo'o jame di, nye ve bo de.
- 9 Nde éyoñ Yésus a nga wô'ô mam ma, a nga semé, a veñesane fe mfa'a nsamba bôt w'atôñe nye ô nga too, a jô na, M'ajô mia na, Akôsabô Israël éte, me nji koé aka'a mbunane di.
- 10 Nde éyoñ ba be nga lômban be nga bulane nda, be nga koé na, mboésaé a nto mvo'é.

Nwômôlane Mone Nkuse Minga ya Nain

- 11 Nde a nga bo na, mvus éte, a nga ke nlam b'aloene na, Nain ; ane ba be beye'é bé be nga ke, a beta nsamba bôt.
- 12 Nde nkuian a nga kui bebé mbé aka'a ya nlam, ô lôô, be be'e mbim, atyi'i mone nyia wé a mbe fe nkus ; nde jama bôt ya nlam a nga zu, ba be nye.
- 13 Nde éyoñ Nti a nga yene minga, a nga wô'ô nye éngôngol, a jô nye na, Te yi du.
- 14 Ane a nga ke bebé, a nambe ôlañ, ane bôt be nga be'e vie be nga tebe. Ane a nga jô na, A ndôman, m'ajô wo na, Kôlô'ô e si.
- 15 Ane nyô a mbe mbim a nga tabe tôtoo, a taté kobô ; ane a nga beta bulane nye e be nyia.
- 16 Nde woñ ô nga bi bôte bese, ane be nga ve Zambe duma, be jô'ô na, Beta nkulumejô a kuiya e be bia ; a na, Zambe a jomeya bôte bé.
- 17 Ane foé ya ajô di é nga mialan si ése ya Yudéa a afôla ete ese.

Minlôman Mi Aso E Be Yôhanes Baptist (Mat 11 : 2-19)

- 18 Ane beye'é be Yôhanes be nga kate nye foé ya mam mete mese. Ane Yôhanes a nga loene beye'é bé bebaé,
- 19 a lôme be e be Nti, a jô nye na, Ye ô ne fo'ô Nyô a zu, ye bi yange mfe ?
- 20 Eyoñ befam bete be nga suan e be Yésus, be nga jô nye na, Yôhanes Baptist a lôme ya bia e be wo, a jô na, Ye ô ne fo'ô Nyô a zu, ye bi yange mfe ?
- 21 Awolo ete ebien Yésus a nga saé bôt abui akone dab a bibubua bi akon, a vaa mbia minsisim ; a nga ve fe abui mindindim ngul ya beta yen.
- 22 Ane a nga yalan a jô be na, Kela katane Yôhanes foé ya mam mi maneya yen a wôk : mindindim mi abeta yen, mimbômbôk mi awulu, minzezam mi afub, a mindôndok mi awôk, miñwuan mi awômô, minzôzoé mi akateban mbamba foé.
- 23 Nde mô't ase m'aye bo te te bo ékolé ôbak nnye a ne mvom.
- 24 Nde éyoñ minlôman mi Yôhanes mi kôlôya, a nga taté jô jama bôt ajô Yôhanes na, Mi nga kôlô a ke yene jé e nkôte si ? Ye nkaé w'afô'ôsan a évuñulu ?
- 25 Jé mi nga ke yen ? Ye mô't a be'e ébubut ngômesan ? Mi lôô, ba be be'e étôto'o ngômesan a bijañ, be too ve e menda bejô bôt.
- 26 Jé mi nga ke yen ? Ye nkulumejô ? Yaa, m'ajô mia na, nyô a dañ nkulumejô !
- 27 Nyina a ne mô't e ne ntilan ajô dé na, "O lôô, m'alôm nlômane wom ôsu viôé, Nnye a ye kôme wo zene jôé ôsu."
- 28 M'ajô mia na, Mô't binga be nga biaé, mô't a dañe Yôhanes a nji bo ; ve mô't a ne ôbemôto ejôé Zambe été, nnye a dañe nye.
- (29 Ane ékôane bôt ése ba be benyoñetas be nga wô'ô mam ma, be nga kale Zambe, amu bebien be nga baptizôban mbaptizô Yôhanes.
- 30 Ve Befarésias ba be beye'ele metiñ be nga bene fe'e Zambe mfa'a wob bebien, amu be nga bo te baptizôban e be nye.)
- 31 Ajô ete, za jômô m'aye funane je bôt ya miaé wu ? be ne aval ane jé ?

- 32 B'afunane ane ayôme bongô e too si e nseñ éwônga, b'ake b'ayôtan, nyina a yôtane nyô mbok, be jô'ô na, Bi maneya loñe mia mindiñ, mi te jem ; bi maneya yôn, mi te yi du.
- 33 Amu na, Yôhanes Baptist a nga zu, te di fembé nge nyu wain, nde mi nga jô na, A bili mbia nsisim.
- 34 Mone mô't a soya, a di a nyu, nde mi a viane jô na, Mi lô'ô, mô't a ne mbia ndian, a dañe nyu wain, mvôé benyoñetas a beboabé.
- 35 Ve fek é maneya kaléban amu bone bé bese.

Minga A Ne Mbo Mam Abe A Jamban

- 36 Ane mô't éziñ ya Befarésias a nga ye'elane nye na, a ke di bidi e be nye, nde a nga nyiin nda mone Farésias ate, a tabe si e tawôlô.
- 37 O lô'ô, minga a too nlam ôte a too mboabé, éyoñ a nga yeme na, a nto si e tawôlô e nda mone Farésias, a nga zuu nde'e alabasta mbon menyum ;
- 38 a tebe nye mvus, mfa'a ya mebo mé a nga yi du. A nga taté boté nye mebo a mili'i mé, a fimi fe me a ésil ya nlô, a lata'ane mebo mé a anyu dé, a wô'o fe me mbon ôte.
- 39 Ve mone Farésias, nyô a nga loene nye e ndian, a nga yene jam ete, a nga jô e nlem été na, Nge mô'te nyô a to bo nkulumejô, ve ate yeme minga a nambe nye nyô na, a ne za, a na a ne za aka'a mô'tô, amu a ne mboabé.
- 40 Ane Yésus a nga yalan a jô nye na, A Simôn, me nee ajô m'aye jô wo. Nye na, A Nye'ele, jô'ôk.
- 41 Nsémvôla éziñ a mbee bôte bebaé be nga bili nye bikôla ; wua a bili nye denié mintete mitan, nyô mbo'o mewôm metan.
- 42 Nde amu be mbee te jôm ya ya'ane nye, a nga jamé be bebaane. Ajô ete bôte bete bebaé, za a ye dañe nye'e nye ?
- 43 Simôn a nga yalan a jô na, M'ave'e na, mô't a nga yen njaman ya beta mvôla. Ane a nga jô nye na, O tyi'ya zôsô.
- 44 Ane a nga veñesan mfa'a minga a nga too, a jô Simôn na, Ye ô lô'ô minga nyô ? M'ate nyiin e nda jôé, ô nji ve me mendim ya sôbe mebo ; ve nye a bôtéya mebo mam a mili'i mé, a fimiya fe me a ésile jé.
- 45 O nji latane me anyu ; ve nnye, nté ane m'ate nyiin, a nji jô'é latane mebo mam a anyu dé.
- 46 O nji wo'o me mbon nlô ; ve nnye a te wo'o me mbon menyum e mebo.
- 47 Amu ajô ete nde m'ajô wo na, Mam abé mé me ne abui, me nto njaman, amu a te nye'e abui. Ve mô't a nto njaman mfa'a ya mam tyôtyoé, nnye a nye'e tyôtyoé.
- 48 Ane a nga jô minga na, Mam abé môé me nto njaman.
- 49 Ane bôt be nga too si e tawôlô, be nga taté jô e minlem été na, Nyina a ne za, nyô a jamé mam abé ?
- 50 Nde a nga jô minga na, Mbunane wôé ô nyiia wo ; kele mvo'é.

Binga Bevo'o Be Nga Wulu E Nsamba Yésus

- 8** **1** Nde a nga bo mvus éte na, a nga ke e minlam minlam a male ma, a kate mejô a mbamba foé ya éjôé Zambe, ba be beye'é awôm a bebaé ;
- 2** nalé fe binga bevok, be nga saéban mbia minsisim a akon afe. Maria, nnye a lobane na, Magdeléna, mbia minsisim zañbwal mi nga kôlô e be nye ;
- 3** a Yôhana nga kusas, évet nda Hérôdes, a Suzana, a befe abui ; binga bete be nga bo be volô'ô be a biôm biab bebien.

Nkana Mmias Fes (Mat 13 : 1-9 ; Mark 4 : 1-9)

- 4** Nde éyoñ beta ékôane bôt a nga mane sulan, ba be nga bo be za'a e be nye, be so'o minlam minlam, a nga kane be nkana na,
- 5** Mmiase fes a nga kôlô e si na a ye mias mvoñ. E mmiasane wé été, fes éziñ é nga ku éwome zen, ve tiban a mebo, anon ya yôb e nga komé fe je.
- 6** Fese fok é nga ku akôme yôb, afaa é nga faa, é nga viele, amu é mbe vôm a ne te émunun.
- 7** Nyô fo'o é nga ku e minsini'i été, ane ba be minsinik be nga yaé ayaé da, minsinik ve yamtane je.
- 8** Nyô fo'o é nga ku mbamba si, ve faa, a wum bibuma, fese jia ntet. Amane a nga mane jô mam mete, ane a nga yôtane na, Môt a ne melo ya wôk a wô'ôk.

Tu'a Ajô Ya Minkana (Mat 13 : 10-17 ; Mark 4 : 10-12)

- 9** Ane beye'é be nga sili nye na, Nkana wu w'asu'ulan aya ?
- 10** Ane a nga jô na, E nga veban e be mia na, mi yem minsolan mi mam ya éjôé Zambe, ve a minkana e be ba bevok, nde ete ñyenana b'ayen, b'aye bo te yen, nalé fe awô'ô b'awôk, b'aye bo te yemelan.

Ntimane Nkana Mmiase Mvoñ (Mat 13 : 18-23 ; Mark 4 : 13-20)

- 11** Nde nkana wu ô ne aval di : Mvoñ é ne mejô me Zambe.

- 12 Ba be ne ba ya éwome zen, be ne ba be maneya wôk ; mvus éte diable a zu vaa mejô mete e minlem miab été, a za bo na, b'aye buni a nyiiban.
- 13 Nde ba be ne ba ya akôme yôb, be ne ba b'awôô mejô mete, b'anyoñe me a mevak. E bôte ba be nji bi minkañ, b'abuni ve nté éziñ, nde éyoñ ya meve'ele, b'aku.
- 14 A nyô é nga ku e minsini'i été, be ne ba be nga wôô mejô, ve amu biyebé a akum a meva'a ya ényiñ ji bi aditibane be, be te fe tôlôbô.
- 15 Ve nyô ya mbamba si, be ne ba be wôôya mejô, b'abi me a mbamba nlem a nye'an, a wum bibuma a njiban.

Efufub E Vie'e Si

(Mark 4 : 21-25)

- 16 Nde teke'e mô't, éyoñ a bo'éya lambe, a buti nye e vie'e yôb, nge télé nye énoñe si, ve a télé nye ételé lambe yôb, nde ba b'anyiin e nda, b'aye yen éfufub.
- 17 Amu na, teke'e jam e solô d'aye bo te litiban, nge jam e solô d'aye bo teke'e yemban, e yené'é fe ne ngeen.
- 18 Ajô ete, tuka'a fomban ane mi awôk ; amu mô't a bili, nnye b'aye beta ve ; a mô't a nji bi, b'aye vaa ja'ana jôm a simesane na a bili.

Nyia A Bobenyañe Be Yésus

(Mat 12 : 46-50 ; Mark 3 : 31-35)

- 19 Ane nyia a bobenyañe bé be nga zu e be nye, ve be nji bo ngul ya kui nye bebé amu ékôane bôt.
- 20 Nde foé é nga kui e be nye na, Nyua ba be bobenyoñ be ntele atan, b'akômbô yene wo.
- 21 Ve a nga yalan a jô be na, Nyia wom a bobējañ be ne ba b'awôô mejô me Zambe a bo me.

Yésus A Je'e Okôs

(Mat 8 : 23-27 ; Mark 4 : 35-41)

- 22 A nga bo na, mô's éziñ ya melu mete, émien a nga dañ éfunga été, ba be beye'é bé ; ane a nga jô be na, Ndañan, bi ke ato'o yat. Ane be nga téé dulu.
- 23 Nde éyoñ be du'u nalé, émien a nga ke ôyo. Ane ôkôs évuñulu ô nga viban ato'o yôb, ane mendim me nga taté yandan éfunga, be ntele angôndô été.
- 24 Ane be nga ke vele nye a jô na, A Nti ! A Nti ! bi nga zu jañ ! Nde a nga vee ôyo, a bam évuñulu a mintyôa mendim, ane bi nga jô'é, ane évôl é nga bo.

- 25 Nde a nga jô be na, Mbunane wônane ô ne vé ? Ane be nga ko woñ a semé, be nga jôane na, Nde nyina a ne ne za, amu a bendé ja'ana bivuñulu a mendim, bi ve wôô nye.

Nsaéban Môt Ya Gérasa A

Mbee Mbia Nsisim

(Mat 8 : 28-34 ; Mark 5 : 1-20)

- 26 Ane be nga kui e si bôt ya Gérasa, nje é ne zô'ane Galiléa.
- 27 Nde éyoñ a nga sis éfunga a wulu nya sii, fam éziñ é nga zu tôbane nye, é so'o nlam, é mbee mbia nsisim. Fam éte é nga too ayab, te be'e ngômesan ; é nji tabe e nda éziñ, ve vôm ya mesoñ.
- 28 Nde éyoñ a nga yene Yésus a nga yôtan, a ku si asu dé, a nga kobô tyiñ ngul, a jô na, A Yésus, Mone Zambe, Medañe bôtô, bia wo bi nee za ajôô ? M'aye'elane wo na, te liti me njuk.
- 29 Amu a nga bendé mvimvin nsisim na, ô kôlô e be môat. Amu biyoñe biyoñ nsisim ôte ô nga bo ô bii nye ; ane bôt be nga bo be ka'a nye a bengôkob a mesuñ, be nonôô fe nye ; ane a nga bo a téé mengata'a, mbia nsisim ve tindi nye a ke e nkôte si.
- 30 Ane Yésus a nga sili nye na, O ne jôé na za ? Nye na, Ezuk ; amu mbia minsisim abui mi nga mane nyiin e be nye.
- 31 Ane mi nga ye'elane nye na, a bo te bendé mie mi ke e édo'o été.
- 32 Nde mbam bengôé ô mbo vôm ate ô ja'ak e nlumbu nkô. Ane mi nga ye'elane nye na, a me'ete na, mi ke nyiin e be be. Ane a nga me'ete.
- 33 Nde mbia minsisim mi nga kôlô e be môat, mi ke nyiin e bengôé. Ane mbam ô nga siliki e yee, ve su'ulan atok a nyoñ été.
- 34 Nde éyoñ beba'ale be nga yene jam d'ate bo, be nga mate a ke kate de foé e nlam a afôla ya mefub.
- 35 Ane bôt be nga kôlô na ba ke yene jam d'ate bo. Nde be nga kui e be Yésus, a kôé môat mbia minsisim mi nga kôlô e be nye, a too si e mebo me Yésus, a be'e ngômesan, a fe'e e nlem ; ane be nga ko woñ.
- 36 Ane ba be nga yene jam ete be nga kate de foé, ane môat ate a nga boban mvo'é.
- 37 Ane jama bôt asese'e ya afôla si ya Gérasa a nga ye'elane nye na, a kôlô e be be, amu beta woñ a nga bi be. Nde émien a nga dañ éfunga été, a bulan e mvus.
- 38 Ve fam mbia minsisim mi nga kôlô e be nye a nga ye'elane nye na, a ke a nye. Ve a nga suu nye a ke, a jô na,
- 39 Bula'an e nda jôé, ô kañete abime mam Zambe a boya wo. Ane a nga kôlô, ve tulan nlam nlam, a kate foé ya abime mam Yésus a nga bo nye.

Ngone Yairus A Minga A Nga

Nambe Ngômesane Yésus

(Mat 9 : 18-26 ; Mark 5 : 21-43)

- 40 Nde éyoñ Yésus a nga bulan mvus, ékôane bôt é nga sô nye amu bese be nga too be yange'e nye.
- 41 Nde ô lôô, fam é too jôé na, Yairus, é nga zu, é mbe évete sinagôg. Ane a nga ku si e mebo me Yésus, a ye'elane nye na a nyiin e nda jé ;
- 42 amu a nga bili atyi'i ngon e too bebé mimbu awôm a mibaé, a ye'e wu.
Nde éyoñ a nto zen, jama bôt a nga yamelane nye.
- 43 Ane minga éziñ metyi me nga kui nye e nyôl nté mimbu awôm a mibaé, [nde a nga mane jaa akume dé e be mingengañ,] môl a mbe te ngul ya saé nye,
- 44 a nga kuu nye mfa'a ya mvus, a nambe nye ñwondé ngômesan ; nde été été nkulane metyi wé ô nga len.
- 45 Ane Yésus a nga jô na, Za a te nambe ma ? Nde éyoñ bese be nga ke b'akat, Pétrus a nga jô na, A Nti, ke jama bôt a yamelane wo a bametane wo.
- 46 Ve Yésus a nga jô na, Môl éziñ a te nambe ma, amu mamien m'ate wô'ôtane ngul é kôlô'ô e be ma.
- 47 Nde éyoñ a nga yeme na, a se fe asobô, a nga zu a benyeñenyeñe bese, a ku si asu dé, a liti éfia a te nambe nye je, mise me ékôane bôt ése, a liti fe ane a te bo mvo'é été été.
- 48 Nde a nga jô nye na, A ngo jam, mbunane wôé ô boya wo mvo'é ; kele' mvo'é.
- 49 A ngenan a kobô'ô, ane môl a nga so e nda évet sinagôg, a jô na, Ngo jôé é wuya, te beta ndeñele Nye'ele.
- 50 Ve Yésus, awô'ô a nga wô'ô nalé, a nga yalane nye na, Te ko woñ, bo'o ve buni, wôna a ye bo mvo'é.
- 51 Nde éyoñ a nga nyiin e nda a nji kañese na baa môl mfe be nyiin été, vengevenge ve Pétrus, a Yôhanes, a Yakôbus, a ésa monaminga baa nyia wé.
- 52 Ane bôte bese be nga too, be yii du, ve kute tôé a yôn. Ane a nga jô na, Te yiane du, amu a nji ke wu ; a bôô ve ôyo.
- 53 Be nga dañe woé nye, amu be nga yeme na a wuya.
- 54 Ve émien a nga bi nye wo, a bete tyiñ e yôb, a jô na, A monaminga, kôlô'ô e si !
- 55 Ane nsisime wé ô nga bulan, nde été été a nga kôlô e si. Ane a nga bendé na be ve nye jôm ya di.
- 56 Nde bebiaé bé be nga semé ; ve a nga ve be atiñe na be bo te kate môl éziñ jam d'ate bo.

Nlôman Minlôman awôm A Mibaé

(Mat 10 : 5-15 ; Mark 6 : 7-13)

- 9 1 Nde a nga sulane beye'é awôm a bebaé vôme wua, a nga ve be ngul a ngulenjôan ya jôô mbia minsism a saé akon.
- 2 Ane a nga lôme be, be kate foé ya éjôé Zambe, a saé minkôkon.
- 3 Ane a nga jô be na, Te keane jôm éziñ e dulu, te ntum, nge ékpwaé, nge fembé, nge moné ; nalé fe môl ase te bi biwomane bibaé.
- 4 Nde nda ése mi anyiin, taba'ne vôm ate, mi kôlô fe vôm ate.

- 5 Nde abime bôt d'aye bo te nyoñe mia, akôlô mi aye kôlô nlam ôte, sasane mbuluk e mebô menan, ñwô w'aye bo be ngaa.
- 6 Ane be gna kôlô a mialan male ma, be kele'e b'akate mbamba foé a saé bôt vôm ase.

Hérôdes A Tyelé Nlem E Yôb
(Mat 14 : 1-12 ; Mark 6 : 14-29)

- 7 Ane Hérôdes ngovina a nga wô'ôtan mam mese me nga boban, nde a nga too fe'e ne vema a mu bevo'o be nga jô na, Yôhanes a wômôya e miñwuan ;
- 8 a ba bevo'o na, Elias a beteya yené ; a befe na, Nkulumejô éziñ ya melu kôa a wômôya.
- 9 Ane Hérôdes a nga jô na, Mamien me nga tyi'i Yôhanes nlô, ve nyina a ne za, nnye m'awô'ôtan aka'a mame di ? Ane a nga jeñe zene ya yene nye.

Mveane Befam Toyini Etan Bidi
(Mat 14 : 13-21 ; Mark 6 : 30-44 ; Yôh 6 : 1-14)

- 10 Nde éyoñ minlôman mi nga sulan, be nga kañete nye abime mam be nga bo. Ane a nga nyoñe be, a kee be vôm étam, nlam b'aloene na Betsaida.
- 11 Ve éyoñ jama bôt a nga yeme nalé, be nga tôñe nye mvus. Ane a nga nyoñe be, a kobô be ajô éjôe Zambe ; nde ba be nga jeñe na be saéban, a nga saé be.
- 12 Ane môs ô nga taté lumbu, nde beye'é awôm a bebaé be nga zu e be nye a jô na, Su'u ékôane bôte ji é ke mal m'abôman, a afôla ya mefub, be bômbô a yene bidi, amu bi too va vôm a ne fé.
- 13 Ve a nga jô be na, Miabebien va'ane be jôm ya di. Be na, Bi nji bi jôm a dañe fembé étan a kos ébaé, nga ve bi atame ke kuse bidi mfa'a ékôane bôte ji ése.
- 14 Amu befam be mbe bébé ane toyini étan. Ane a nga jô beye'é bé na, Tô'ane be e si minnoñ minnoñ, nnoñe wua bôte mewôm metan.
- 15 Ane be nga bo nalé, be nga to'é besese'e e si.
- 16 Nde éyoñ a nga nyoñe fembé éte étan a kos ébaé, a nga lôbô yôb ; ane a nga botane bie, a be'e bie, a kee beye'é na, be kalane bie ékôane bôt.
- 17 Ane be nga di, bese ve jaé. Ane be nga to'é mebuka'a afufus, bikat awôm a bibaé.

Mmemane Pétrus Ajô Yésus
(Mat 16 : 13-19 ; Mark 8 : 27-29)

- 18 Nde a nga bo na, éyoñ a nga too a ye'elane vôm étam, ba be beya'é be nga too. Ane a nga sili be, a jô na, Jama bôt a jô na, me ne za ?

- 19 Nde be nga yalan ajô na, Yôhanes Baptist ; ve bevo'ô na, Elias ; a bevo'ô na, Nkulumejô éziñ ya melu kôa a wômôya.
- 20 Ane a nga jô be na, Ve mia, mi ajô na, me ne za ? Ane Pétrus a nga yalan a jô na, O ne Krist ya Zambe !

**Yésus A Kate Foé YaAwu Dé
A Nwôman**

(Mat 16 : 20-28 ; Mark 8 : 30---9 : 1)

- 21 Nde éyoñ a nga ve be atiñ, a nga bendé be na, be bo te kat môť éziñ ajô ete.
- 22 Ane a nga jô be na, Mone môť a yiane jibi abui mintaé, a beneban e be bemvendé a minlô bepretre a betili bekalate, a wôéban, a wômô e môse lale.
- 23 Ane a nga jô bese na, Nge môť éziñ a kômbô tôñe ma, a tame kat émien, a toke'é krôa jé môs ane môs, a tôñe ma.
- 24 Amu môť ase a kômbô nyii ényiñe jé a ye jaa je, ve môť a ye jaa ényiñe jé amu ajô dam, nnye a ye nyii je.
- 25 Amu d'avolô môť jé na, a nyoñe ngume si nyôna, a viane jaa émien, nge suu émien ?
- 26 Amu môť ase a wô'ô ma a mejô mam ôson, nnye ate Mone môť a ye wô'ô ôson, nsoan a ye so étôto'ô jé, a ji ya Esa, a mimfufube beéngel.
- 27 Ve m'ajô mia bebelâ na, Ba be tele va, bevo'ô ya été b'aye bo te tye'e awu, ve akekui be tameya yen éjôé Zambe.

Mveñesan Nyôle Yésus

(Mat 17 : 1-8 ; Mark 9 : 2-8)

- 28 Nde a nga bo na, éyoñ a nga mane kobô mejô ma, melu ane muam me nga lôť, ane a nga nyoñe Pétrus, a Yôhanes, a Yakôbus, a bet nkôl, a ke ye'elan.
- 29 Nde éyoñ a nga too a ye'ela'an, ñyenâ asu dé e nga yené ô nga bo aval afe, a ngômesan jé é nga bo éfumulu é ngemba'an.
- 30 Nde ô lôť, befam bebaé ba be Yésus be nga laan, be mbe na, Môze baa Elias ;
- 31 be nga yené étôto'ô é bôma'ane be, be nga kobô ajô nkôlan a ye kôlô e Yérusalem.
- 32 Nde Pétrus a ba ba be be be nga too, be nga dañe bo mis adit amu ôyo. Ve éyoñ be tu'aya vee ôyo, be nga yen étôto'ô jé, a befam bete bebaé, ba be be be nga tele.
- 33 A nga bo na, akandane be nga kandane nye, Pétrus a nga jô Yésus na, A Nti, d'adañ mvaé na, bi tabe va. Bi tame fe lôñe bibem bila, wo jia, Môze jia, a Elias ke jia ; nye te yem jam a jô.
- 34 Nde, a ngenan a kobô'ô mejô mete, ane nkut ô nga zu dilane be ; ane be nga ko woñ, anyiin be nga nyiin e nkut été.
- 35 Ane tyiñ é nga so e nkut été na, Nyina ane Mone wom me nga tob, vô'ôla'ane nye.

- 36 Nde, éyoñ tyiñ éte é maneya kobô, be nga koé Yésus étam. Ane bebien be nga tabe bivô, a bo teke'e kate mô't melu mete foé ya jam éziñ be nga yen.

**Nsaéane Mongô A Mbe
Mvimvine Nsisim
(Mat 17 : 14-18 ; Mark 9 : 14-27)**

- 37 Nde a nga bo na, tyé kpwa, éyoñ be nga siliki, be so'o nkôle yôb, ane beta nsamba bôt a nga tôbane nye.
- 38 Nde ô lôô, fam éziñ ya nsamba bôt é nga yôtan, é jô'ô na, A Nye'ele, m'aye'elane wo na, ô fombô me monafame wom, amu a ne me atyi'i mon.
- 39 O lôô, nsisim w'abi nye, atemeteme na, a nga yôtan ; ô nga fô'ô nye, avule ve kui nye anyu ; ô nga bu'u nye, ô nto ayaé ya kôlô e be nye.
- 40 Nde m'ate ye'elane beye'é bôé na, be vaa wô, ve be teke'e ngu.
- 41 Ane Yésus a nga yalan, a jô na, A miaé bôt ô ne te buni, a ékotekot, m'aye tabe be mia a jibi mia ntaa vé ? Za'a nyô mon nne.
- 42 Nde a ngenan a za'ak, ane mbia nsisim a nga dume nye e si, a dañe fô'ô nye. Ane Yésus a nga bam mvimvin nsisim, a saé monafam ate, a beta bulane nye e be ésa wé.
- 43 Ane bese ba nga semé beta étôto'o ate ya Zambe.

**Yésus A Beta Kate foé Ya Awu Dé
(Mat 17 : 22 , 23 ; Mark 9 : 30-32)**

- Nde, nté bese be ngenan be semé'é mam mese a nga bo, a nga jô beye'é bé na,
- 44 Mejô ma me nyi'ine mia e melo ; amu Mone mô't a ye keeban e mo me bôt.
- 45 Ve be nga dimi njôane ôte, ô mbe be nsolan, na be bo te yemelane wô ; ane be nga ko woñ ya sili nye njôane ôte.

**Za A Dañ
(Mat 18 : 1-5 ; Mark 9 : 33-37)**

- 46 Ane minsimisan mi nga kui be e minlem ajô mô't a dañ e be be.
- 47 Nde éyoñ Yésus a nga yem nsimesane wob, a nga nyoñ ôyôme mongô, a télé vie e fefele jé,
- 48 a jô be na, Mô't ase a ye nyoñ ôyôme mongô vi, amu jôé dam, nnye a nyoñe ma ; a mô't ase a ye nyoñe ma, nnye a nyoñ nyô a nga lôme ma. Amu mô't a ne ôbemô'tô e be mia bese, nnye a ne mia beta mô't.

Nyô A Nji Tebe Mia E Ngame

Yat, A Ne Ngame Jenan
(Mark 9 : 38-40)

- 49 Ane Yôhanes a nga yalan, a jô na, A Nti, bi nga yene môť éziñ a vaa mbia minsisim a jôé dôé, nde bi nga bame nye, amu a nji tôñe nsamba wongan.
- 50 Ane Yésus a nga jô nye na, Te bamane nye ; amu môť a nji tebe mia ngame yat, nnye a ne ngame jenan.

Jale Samaria D'abene
Nyoñe Yésus

- 51 Nde a nga bo na, éyoñ melu ya nyoñeban e yôb me nga ye kpwaan, émien a nga télé asu dé mfa'a ya ke e Yérusalem ;
- 52 ane a nga lôme minlôman ôsu vié. Nde ake mi nga ke, mi nga nyiin e jal éziñ ya Samaria ; ane mi aye kôme nye vôm.
- 53 Ane bôt be nga bo te nyoñe nye amu asu dé e tele ve nkean a ke e Yérusalem.
- 54 Nde éyoñ beye'é , Yakôbus baa Yohanes, be nga yene jam ete, be nga jô na, A Nti, Ye w'ayi na bi bendé nduan é so e yôb a jiane be ?
- 55 Ve a nga veñesan a bame be.
- 56 Ane be nga ke nyiin e jal afe.

Biveñ Betôñ Yésus
(Mat 8 : 19-22)

- 57 Nde éyoñ be ngenan e zenezen, môť éziñ a nga jô nye na, M'aye tôñe wo vôm ase w'aye ke.
- 58 Ane Yésus a nga jô nye na, Bemva'a be bili mefu, a anone ya yôbe fe mumba'a, ve Mone môť a nji bi vôm ya bôé nlô wé.
- 59 Ane a nga jô fe môť mfe na, Tôñe ma. Ve a nga jô na, Me'ete'e na, me taté ke jam ésa wom e soñ.
- 60 Ve a nga jô nye na, Jôké'é mimbim mi jame mimbime miab bebien ; ve wo kele kate foé ya éjôé Zambe.
- 61 Nde môť mfe a nga jô na, A Nti, m'aye tôñe wo, ve taté'é me'ete na, me ke ya'ane bôt be ne me nda.
- 62 Ve Yésus a nga jô nye na, Môť a futi mo e minsini a fa'a si, a beta lôbô mvus, a ne te yian e éjôé Zambe.

Nlômane Ya Bôt Mewôme
Zañbwal A Bebaé

- 10** 1 Mam mete me maneya, Ane Nti a nga tobe bôte befe mewôme zañbwale a bebaé, a lôme be bebaé bebaé, be ke ôsu nlam ôse a vôm émien a ye ji’a ke.
- 2 Ane a nga jô be na, Bidi ya koé bi ne abui, ve bebobisaé be ne abot ; ajô ete, ye’ela’ane mie afubu na, a futi bebobisaé, be koé afube dé.
- 3 Kelan mi ke ; mi lôô, m’alôme mia aval ane bone mintômba e beze été.
- 4 Te keane mfe’e moné, nge ékpwaé, nge besilefas ; te batane môêt éziñ e zenezen.
- 5 Nde nda ése mi aye nyiin, tata’a jôane na, Mvo’é é bo’o be nda nyô.
- 6 Nde nge môêt ya mvo’é a ne wôê, mvo’é jenan j’aye kui e be nye ; ve nge momo, wôna j’aye beta bulan e be mia.
- 7 Nde taba’an ve nda été jijia, mi di a nyu e be be ; amu mboésaé a yiane nyoñe ma’ane mé. Te keane menda menda.
- 8 Nlam ôse mi anyiin été, be nyoñe mia, j’a’ane biôm b’atelé mia,
- 9 saéne minkôkon mi ne été, a jô be na, Ejôé Zambe é nto mia bebé.
- 10 Ve nlam ôse mi aye nyiin été, nge be bo te nyoñe mia, éyoñ mi kuiya nseñ ya été, jô’ane na,
- 11 Akôsabo mbulu’u ya nlame wônan w’akabe bia e mebo, bi asase wô e be mia. Ve yemekane jame dina, Ejôé Zambe é nto bebé.
- 12 M’ajô mia na, D’aye bo jam ya jibi Sodom e môs ôte adañ ane nlam ôte.

Ngo’o Minlam Mi Abene Kôñelan
(Mat 11 : 20-24)

- 13 Ngo’o wo, A Korazin ! ngo’o wo, A Betsaida ! Amu biwôlô mimboan bi maneya boban e be mia, nge bi nga ye boban e Tir a Sidôn, ve be nga ye koñelan minlem ayab, ve jaé minkuta a wobane asub.
- 14 D’aye bo jam ya jibi Tir a Sidôn e môse ntyi’ane mejô adañe mia.
- 15 A wo, Kapernaum, ye w’aye beteban akui e yôb été ? W’aye sis akui Etôtôlan.
- 16 Môêt a wô’ô mia, nnye a wô’ô ma ; a môêt a biasé mia, nnye a biasé ma ; a môêt a biasé ma, a biasé fe nyô a nga lôme ma.

Mbulane Minlôman Mewôme
Zañbwal A Bebaé

- 17 Ane bôte mewôme zañbwal a bebaé bete be nga bulan a mevak, be na, A Nti, ja’ana mbia minsisim mi asuu mibiene si asu dangan amu jôé dôé.
- 18 Ane a nga jô be na, Me nga yene Satan a kpwa’ak aval ane feleves j’aso e yôb été.
- 19 Mi lôô, me vey a mia ngule ye tibi benyo a alé e mebo si, a nyô ya dañ nsiñ ; a teke’e jôm j’aye ndamane mia.
- 20 Ve jame da, te va’an amu mbia minsisim mi asuu mibiene si asu denan, ve va’an amu môé menan me ne ntilan e yôb.

Yésus A Wô'ô Mevak
(Mat 11 : 25-27 ; 13 : 16-17)

- 21 Awolo te ébien a nga fôn e Mfufub Nsisim été, a jô na, A Tat, Nti ya yôb a si, m'akañe wo amu ô nga solé mam mana e be mimfefek a beyememam, a kuli me e be minkeñelé mi bon. Yaa ! A Tat, amu jam ete e nga bo mvaé e mise môé.
- 22 Esa wom a keeya ma mam mese e mo. Teke'e mô't a yeme nyô Mon a né, vengevenge ve Esa ; nge nyô Esa a né, vengevenge ve Mon, a mô't ase mon a kañese kuli nye nye.
- 23 Ane a nga veñesan mfa'a beye'é be nga too, a jô be bebien étame na, Mvom a mis m'ayene mam mi ayen.
- 24 Amu m'ajô mia na, Bekulumejô abui a bejô bôt be nga kômbô yene mam mi ayen, ve be nji yene me ; a wô'ô fe mam mi awôk, ve be nji wô'ô me.

Mbamba Mone Samaria

- 25 Nde ô lôô, ñye'ele metiñ éziñ a nga tebe tetele, a ve'ele'e nye, a jô na, A Nye'ele, m'aye bo za jame, me nyoñ ényiñ ya nnôm éto ane ngab ?
- 26 Ane a nga jô nye na, E ne ntilan aya e metiñ été, w'alañ aya ?
- 27 Ane a nga yalan a jô na, "W'aye nye'e Nti Zambe wôé a nleme wôé ôse, a ényiñe jôé ése, a ngule jôé ése, a nsimesane wôé ôse, a nye'e fe ébemô'tô ane womien."
- 28 Nde a nga jô nye na, O yalaneya zôsôô ; bo'ô nalé, nde w'aye nyiñ.
- 29 Ve nye, amu a nga kômbô kale émien, a nga jô Yésus Na, Nde za a ne me ébemô'tô ?
- 30 Yésus a nga yalan, a jô nye na, Mô't éziñ a nga kôlô Yerusalem akui Yérikô, ane a nga suan e beze mimfaka été. Nde éyoñ be nga mane vaa nye ngômesan a bôme nye, be nga kôlô, a li'i nye ane mbim.
- 31 Ane mvom, pretre éziñ a nga lumbu zen éte. Nde éyoñ a nga yene nye, a nga sa'ale.
- 32 Nde mone Lévi aval ete fe, éyoñ a nga yene nye, a kui nye bebé, a viane sa'ale.
- 33 Ve mô't éziñ ya Samaria, a nga wulu wôé, a nga zu, éyoñ a nga yene nye, a nga wô'ô nye éngôngo,
- 34 a ke e be nye, a tiñeti nye meveñ, a sôé mbon a wain été. Ane a nga tooé nye e tite jé émiene yôb, a kee nye e nda meyôa, a nga tu'a ba'ale nye.
- 35 Nde Tyé kpwa, a nga kuli denié ébaé a ve je mie ndaa meyôa, a jô na, O ba'ale nye, nde tañe fe ése w'aye dimili été, éyoñ m'aye beta so, mamien m'aye jiane wo je.
- 36 Bôte bete bela, za w'asimesane na a nga bo ane ébemô'tô e be mô't a nga ku e beze mimfaka été ?
- 37 Ane a nga jô na, Mô't a nga liti nye mvam. Nde Yésus a nga jô nye na, kele w'ake ; womiene fe, bo'ô nalé.

Yésus A Jome Marta Baa Maria

- 38 Nde ake be nga ke, émien a nga nyiin e jal éziñ été, ane minga jôé na, Marta, a nga nyoñe nye e nda jé.
- 39 Nde a mbee monyaña minga jôé na, Maria ; nnye a nga tabe si e mebo me Yésus, a nga wôô mejô mé.
- 40 Ve Marta a nga wu nju’u ya abui ésaé ndam. Ane a nga tebe a jô na, A Nti, ye ô ne te yen ane mojañ a li’iya ma, me saé étam étam ? Ajô ete, bendé’é nye na, a volô ma.
- 41 Ve Nti a nga yalan, a jô nye na, A Maria, A Maria, ô ne biyebé a wôô njuk amu mam abui.
- 42 Jame da d’ayiban, amu Maria a tobeya mbamba ngab, nje j’aye bo te wôléban e be nye.

Nye’elan Ajô Meye’elan
(Mat 6 : 9-13 ; 7 : 7-11)

- 11 1 Nde a nga bo na, éyoñ a nga to vôm éziñ, a ye’ela’an, éyoñ a nga jô’é, ane môte wua ya beye’é a nga jô nye na, A Nti, ye’ele’e bia meye’elan, aval ane Yôhanes a nga ye’ele beye’é bé.
- 2 Ane a nga jô be na, Eyoñ ése mi aye’elan, jô’ane na, A Tat, jôé dôé é bo’o étyi. Ejôé jôé é za’ak
- 3 Va’a bia den bidi biangan ya môs ôse.
- 4 Jamé’é bia mam abé mangan amu bia fe bi ajamé môt ase a boya bia abé ; a te kee bia meve’ele.
- 5 Ane a nga jô be na, Môt mbé ya be mia a bili mvôé, nde zañ alu a ye ke e be nye, a jô na, A mô kôlé’é me fembé éla ;
- 6 amu mvôé jam éziñ é suaneya e be ma, a so dulu, nde me nji bi jôm ya ve nye.
- 7 Nye ke a ye yalan e nda été, a jô na, Te ndeñele ma ; mbé ô nto ndiban a bi be bone bam bi mbôô énoñ ; me se ngul ya kôlô e si a ve wo.
- 8 M’ajô mia na, Akôsabo a ye bo te ve nye, nge kôlô e si, amu a ne mvôé jé, ve aye kôlô e si a ve nye abim ese a jeñ, amu éndeñela’a.
- 9 Ma fe, m’ajô mia na, jaka’an, wôna d’aye veban e be mia ; jeñan, wôna, mi aye yen ; kutan mbé, wôna w’aye diibane mia.
- 10 Amu môt ase a ja’é, a nyoñ ; nyô a jeñ, a ye yen ; a nyô a kut mbé, w’aye diibane nye.
- 11 Nde môt mbé ya be mia a ne ésa, monafame wé a ye ja’é nye kos, ye a e viane kee nye nyo seña kos ?
- 12 nge a ye fe ja’é atyi kub, a ya viane kee nye ôlé ?
- 13 Ajô ete nge mia, akôsabo mi ne mbia be bôt, mi ayeme ve bone benan mimvean mi ne mvaé, fôô fé Esa a ne yôb a ye ve Mfufub Nsisim e be ba bese b’aja’é nye.

Yésus Baa Beélzéboul
(Mat 12 : 22-30 ; Mark 3 : 20-27)

- 14 Ane a nga vaa mbia nsisim, nyô a bo môť mvuk. Nde a nga bo na, éyoñ mbia nsisim a kôlôya ane mvumvuk ô nga kobô. Ane jama bôt a nga semé,
 15 ve bevo’o ya été be nga jô na, A vaa mbia minsisim amu ngule Beélzébúl, njôô mbia minsisim.
 16 Ane ba bevo’o be nga ve’ele nye, be jeñe’e ndem j’aso e yôb e be nye.
 17 Ve nye, vôm a nga yem minsimesane miab, a nga jô be na, Ejôé ése é saléya zañ a bo mengam j’aye bo bilik, nalé fe nda é saléya zañ a bo mengam j’aye ku.
 18 Nde nge Satan a saléya zañ a bo mengam, éjôé jé j’aye beta tebe aya ? amu mi ajô na, m’avaa mbia minsisim a ngule Beélzébúl.
 19 Nge ma m’avaa mbia minsisim a ngule Beélzébúl, wôna bone benan b’avaa mie a ngule za ? Amu ajô ete bebien b’aye tyi’i mia ajô ete.
 20 Ve nge m’avaa mbia minsisim a ônyu Zambe, wôna éjôé Zambe é kuiya fo’o e be mia.
 21 Eyoñ ése ngungule môť w’anonô élume jé émien, a maneya fe jaé biôm mewosane bié bise, éyoñ éte biôme bié bi atabe mvo’é.
 22 Ve môs môť a dañe nye ngul a kui e be nye, a te’e nye, éyoñ éte a wôlé nye biôm mwosane bié bise a nga too bie mebun, a kabe biôm bi nsa bié.
 23 Môť a nji bo me ngam, a ne me ngame yat ; a môť bia nye bi nji kôan nnye a tyam.

Mbulan Mvimvin Nsisim (Mat 12 : 43-45)

- 24 Eyoñ mvimvin nsisim ô kôlôya e be môť, w’atulane mevôm me ne te mendim, a jeñ awo’an. Nde nge ô nji yene de, éyoñ éte w’ajô na, M’aye bulan e nda jam, vôm me nga kôlô.
 25 Nde éyoñ ô kuiya été, w’akoé je mvosan a mbamba nkôman.
 26 Eté été w’ake, a nyoñe fe minsisim mife Zañbwa mi adañ ôbien abé ; mi aye nyiin été a tabe wôé. Nde susu’a éto môť ate a ye tabe a ye bo abé, a dañe ji ya ôsusua.

Bebela Ebotan

- 27 Nde a nga bo na, a ngenan a kobô’ô mejô ma, ane minga éziñ a nga bete tyiñ e yôb ékôane bôt été, a jô nye na, Mvom a minga a nga be’e wo abum, a mebé ô nga nyañ.
 28 Ve nye a nga jô nye na, Ve d’adañe na, Mvom a ba b’awô’ô mejô me Zambe a ba’ale me.

Nsilan Ndem

(Mat 12 : 38-42 ; Mark 8 : 12)

- 29 Nde éyoñ jama bôt a nga be a kô'ôla'an, a nga taté jô na, Miaé bôte wu ô ne mbia miaé, w'ajeñe ndem, ve ndem j'aye ke veban e be wô, vengevenge ve ndeme Yônas.
- 30 Amu aval ane Yônas a nga bo ndem e be bôte ya Ninivé, aval ete fe Mone mô't a ye bo e be miaé bôte wu.
- 31 E mô's ntyi'ane mejô, njô bôta minga ya nké a ye tebe, ba be miaé bôte wu ; a ye fe ve wô mekua, amu a nga zu, a so'ô susu'a si, ane a ye wô'ô Solômon. Mi lôô, nyô a ne va, a dañe Solômon.
- 32 E mô's ya ntyi'ane mejô, befam ya Ninivé b'aye tebe, ba be miaé bôte wu, b'aye ve wô mekua, amu be nga kôñelan minlem éyoñ Yônas a nga kate be mejô. Mi lôô, nyô a ne va, a dañe Yônas.

Efufub Ya Nyô

(Mat 5 : 15 ; 6 : 22, 23)

- 33 Teke'e mô't, éyoñ a bo'éya lambe, a télé nye vôm a ne asoé, nge ékate si, ve télé nye ételé lambe yôb, nde ba b'anyiin e nda b'aye yen éfufub.
- 34 Dise dôé e ne lambe ya nyôle jôé. Eyoñ ése dise dôé e ne mvo'é, nyôle jôé ése é ne éfufub. Eyoñ dis d'akon, nyôle jôé é ne ve dibi.
- 35 Ajô ete, tabe'e ntyel, ndô'ôtô éfufub é ne e be wo é ne veñesan dibi.
- 36 Ajô ete, nge nyôle jôé ése é ne éfufub, vôm éziñ ya été teke'e dibi, wôna j'aye bo éfufub ngumba, aval ane lambe a faé wo éfufub éyoñ ése mfaéane ya minkôkô.

Yésus A Komekane Befarésias Baa Beye'ele Metiñ

(Mat 23 : 1-36 ; Mark 12 : 38-40 ; Luk 20 : 45-47)

- 37 Nde a ngenan a kobô'ô, ane mone Farésias a nga ye'elane nye na, a ke di e be nye. Eyoñ a nga nyiin e nda, a nga tabe si e tawôlô.
- 38 Nde éyoñ mone Farésias a nga yen ajô ete, a nga semé, amu a nga zu ndiane bidi, te taté sôban.
- 39 Ane Nti a nga jô nye na, Eyoñe ji, mia Befarésias mi afubu élaé a be'e mfa'a ya atan, ve miabebien mfa'a ya été mi ne njalan a mam me mvôl a mbia nlem.
- 40 A mia minsusuk, ke Nyô a nga bo jôm é ne atan, nnye fe a nga bo jôm é ne été.
- 41 Ve jame da, va'ane bingôgole bi bôte mam me ne e be mia, nde mi lôô, mam mese m'aye bo mia mfuban.
- 42 Ve ngo'ô mia Befarésias ! amu na, mfa'a ya ôsim a ndôñ a bijebejeba bise, mengab awôm ya été, mi ave Zambe ngabe jia, ve mi viane sa'ale nya ntyi'ane

mejôô a nye'ane Zambe. Nde malé mete mi nga yiane bo, a bo te yene ma mevo'ó éñbwemesé.

- 43 Ngo'ó mia , Befarésias ! amu mi anye'e benya bitoo e besinagôg été, a na bôt be batane mia e minseñe biwônga.
- 44 Ngo'ó mia, amu mi ne ane mesoñ me solô, mme bôt b'awulu me yôb, be ne te yem.
- 45 Ane môte wua ya beye'ele metiñ a nga yalane nye, a jô na, A Nye'ele, éyoñ w'ajô mam ma, w'akomekane fe bia.
- 46 Ane a nga jô na, Ngo'ó mia beye'ele metiñ, amu mi abeté bôt mimbe'e mi ne adit ya be'e, ve miabebien mi ne te nambe mimbe'e mite a ônyu vianan.
- 47 Ngo'ó mia, amu mi alôñe bekulumejô mesoñ, mmbe bimvam bienan bi nga wôé.
- 48 Nalé ate mi nto bengaa, mi ayene fe mimboane ya bimvam bienan mvaé ; amu mbie fo'ó bi nga wôé be, a mia mi alôñe be mesoñ.
- 49 Amu vôm ate fe'e Zambe é nga jô na, M'aye lôme be bekulumejô a minlôman ; b'aye wôé bevo'ó ya été, a kpwe'ele bevok,
- 50 nde metyi bekulumejô bese mi nga kuli aso mbô'an ya si nyô, m'aye siliban e bemiaé bôte wu ;
- 51 ataté metyi me Abel, akekui metyi me Zakarias, mô't a nga wôéban e zañ altar baa tempel. Yaa, m'ajô mia na, metyi mete m'aye siliban e be miaé wu.
- 52 Ngo'ó mia beye'ele metiñ ! amu mi nga wôlé édiba'a ya ñyemane mam ; miabebien mi nga bo te nyiin été, a bôt be nga ye nyiin, mi nga viane kame be, be bo te nyiin été.
- 53 Nde akôlô a nga kôlô vôm ate, betili bekalate a Befarésias be nga taté miate nye, be soñe'e nye na a kobô mam abui ;
- 54 be yabe'e nye ane b'aye wo'é éfia éziñ j'aso anyu dé.

Meleb Ya Sa'ale Bebadu'u

(Mat 10 : 26, 27)

- 12 1 Zañ éte, jama bôt a nga sulan bizu'u bizuk, bevo'ó be tibi'i bevo'ó yôb, ane a nga taté jô beye'é bé jam ya ôsu na, Taba'ane mvusu Befarésias ntye, nnye a ne bebadu'u.
- 2 Ve teke'e jam e ne mbutan, d'aye bo te kuliban ; nge nsolan, be bo te yeme de.
- 3 Amu jam ese mi nga jô e dibi été, d'aye wô'ôban éfufub été ; a jam mi nga kobô alo mô't e bitune bi ôbemen été, d'aye katebane foé e mendile yôb.

Mô't B'ayiane Ko Woñ

(Mat 10 : 28-31)

- 4 Nde m'ajô mia bemvôé bame na, Te koane ba b'awôé nyôle woñ, a mvus éte be nji bi jam afe ya bo.

- 5 Ve m'aye lebe mia môť mi a yiane ko woñ : koane nye woñ, môť a ne na, éyoñ a maneya wôé, a bili fe ngulenjôane ya wua ébé nduan. Yaa, m'ajô mia na, Koane môť ate woñ.
- 6 Ye be nji kuane bemvokuma betan tañe kaba ébaé ? ve teke'e wua ya été, Zambe a ne vuan.
- 7 Ve ja'ana koñ ésil é ne mia minlô, ése é ne nlañan. Te koane woñ, mi adañ abui bemvokuma.

Mmemane Krist Mise Me Bôt

(Mat 10 : 32, 33 ; 12 : 32 ; 10 : 19, 20)

- 8 Nde m'ajô mia na, Môť ase a ye mem ma e mise me bôt, Mone môť a ye fe meme nye e mise me beéngle be Zambe ;
- 9 Ve môť a ye kate ma e mise me bôt nnye fe a ye kateban e mise beéngle be Zambe.
- 10 Nde môť ase a ye kobô Mone môť mbia éfia, jam ete d'aye jambane nye ; ve môť a kobô ébiasé mfa'a Mfufub Nsisim, jam ete d'aye ke jambane nye.
- 11 Nde éyoñ ése b'aye kee mia asu besinagôg, a asu bekaso, a ba be bili ngulenjôan, te tyelane minlem e yôb, aval ane mi aye kobô e nkat, nge jam mi aye jô.
- 12 Amu Mfufub Nsisim a ye ye'ele mia, awolo ete ebien, mam mi ayiane jô.

Nkana Nsusu'u Nkukum

- 13 Ane môť éziñ ya ékôane bôt a nga jô nye na, A Nye'ele, bendé'é mojañe na, bi kabane biôme ya élik.
- 14 Ve a nga jô nye na, A môť, za a nga télé ma ntyi'i mejô, nge môť a kabe mia biôm ?
- 15 Ane a nga jô be na, Taba'ane ntye mi ba'ala'an miabebien, mfa'a ya bo minyamete mise, amu ényiñe môť é nji bo amu afo'o ya akume dé.
- 16 Ane a nga kane be nkana a jô be na, Mefub me môť éziñ a mbee akum abui me nga yô bidi.
- 17 Ane a nga fas e nlem été na, M'aye bo aya ? amu me see vôm me ne kôane bidi biam.
- 18 Nde a nga jô na, Jame di nde m'aye bo : m'aye tyam menda bidi mam, me lôñe ma m'adañ anen ; vôm ate m'aye kôane blé jam ése a mbamba be biôme bam.
- 19 Nde m'aye jô nsisime wome na, A Nsisim, ô bili mbamba be biôm abui, be nto nnaan ane b'aye yiane wo mimbu abui ; tame wo'an, ô di, a nyu, a bo mevak.
- 20 Ve Zambe a nga jô nye na, A nsusuk, alu di nde nsisim wôé w'aye nyoñeban ; nde biôm ô maneya kôan, bi aye bo biôm bi za ?
- 21 Avale di nde môť a né, nyô a kôan akum mfa'a wé émien, ve teke'e nye akum mfa'a Zambe.

Ntyelane Nlem A Biyebé

(Mat 6 : 25-34, 19-21)

- 22 Ane a nga jô beye'é bé na, amu ajô ete m'ajô mia na, Te tyelane minlem e yôb ajô ényiñe jenan, jôm mi aye di, nge ajô menyôle menan, jôm mi aye jaé.
- 23 Amu ényiñ j'adañe bidi, a nyôle fe j'adañe mengômesan.
- 24 Tameka fomban biñbwañ, ane bi ne te miase mvoñ, nge vaa bidi ; bi ne te bi bitune bi ôbemen, nge menda bidi, ve Zambe a ve bie bidi ! Fô'ô fé mi adañ anon !
- 25 Nde za ya be mia, vôm a tyelé nlem e yôb, a ne ngule ya wônôlô ényiñe jé nté ane ényi'a wo ?
- 26 nde nge mi se ngule ya bo akôsabo ôyôme jam ete, amu jé mi atyele minlem e yôb mam mevok ?
- 27 Tameka fomban sam menyañ, ane é ne te bo mimvimela'a, nge tiñe bindelé ; ve m'ajô mia na, akôsabo Solômon étôto'o jé ése été, a nji jaé ngômesan ane jia ya été.
- 28 Nde nge Zambe a kôme bilo'o ya fé abeñ ana, mbie bi too den, ve akiti bi nga wuaban e di été, fô'ô fé a ye mia jalé, A bôte ya ôyôme mbunan ?
- 29 Nde te jeñane jôm mi aye di, a jôm mi aye nyu, nalé fe te tabane biyebé.
- 30 Amu bikule bi ajeñe biôm bi bise ; ve Eso wônan a yeme na mi ayi biôm bite.
- 31 Ve jame da, jeñan éjôé jé, a biôme bi bi aye kô'ôlane mia.
- 32 A mia, mone mbam, te koane woñ, amu Eso wônan a yeneya mvaé ya ve mia éjôé jé.
- 33 Ku'an akume denan, mi ve bingôgole bi bôt. Bo'ane miabebien mimfe'e mi ne te wu ntuk, aval akum ya yôb e ne te man, vôm ñwuwub ô ne te zu bébé, nge kômebua a ndaman.
- 34 Amu na, vôm akum é né, vôm ate fe minlem mienan mi aye bo.

Bebobisaé B'Amombô

(Mat 24 : 42-51)

- 35 Mengeteñ me bo'o mia ntiñetan meses, a belambe benan be yôñôk ;
- 36 miabebiene fe, mi bo'o aval ane bôt b'ayange nti wob bebien, éyoñ a ya so ésulane ya aluk, ane nge akui a kut mbé, été été b'aye dii nye wô.
- 37 Mvom a bebobisaé bete, mmbe éyoñ nti wob a ye so, a ye koé be be mombô'ô. M'abele ane m'ajô mia na, émien a ye tiñeti ases angeteñ, ve tooé be e tawôlô, be nga zu, a nga ve be bidi.
- 38 Nde nge a ye so amombô baa ya alu, nge di lale, a koé be nalé ; mvom a balé bete.
- 39 Ve yemane jame dina na, nge mie ndaa a too yem awolo avé ñwuwub w'aye zu, ve a n ji kañese na, ô tube nye nda.
- 40 Mia fe, taba'an nkôman, amu awolo mi ne te simesan, nde ete Mone mô't a ye zu.
- 41 Ane Pétrus a nga jô na, A Nti, ye w'akane bia étam nkana ôte, ye bôte bese ?
- 42 Ane Nti a nga jô na, Nde za a ne évete mie ndaa, ji b'abuni, é too fe fek, nje nti wé a ye telé njôô ya nda jé, ane a ye kabe be bidi éyoñ j'ayian ?

- 43 Mvom a mboésaé ate, nnye nti wé a ye koé a bo'ó nalé éyoñ a ye zu.
- 44 M'ajô mia bebela na, a ye télé nye njôô ya biôm bise a bili.
- 45 Ve nge mboésaé ate a ye jô nlem été na, Nti wom a langan, te ji'a zu, ve taté bôme bebobisaé, befam a binga, a ke fe a di a nyu a so'ó bilam,
- 46 Nti mboésaé ate a ye suan môs a ne te simesan, a awolo a ne te yem, a tyi'i nye zañ, a ve nye ngab ba be bôt be ne te buni.
- 47 Ve mboésaé a nga yem nkômbane nti wé, ve teke'e tabe nkôman, nge bo ane nkômbane wé ô né, a ye biban mebiban abui.
- 48 Ve nyô a nji yeme wô, a bo fe mam m'ayian ébôm, a ye biban mebibane tyôtyoé ; amu môt ase a nga veban abui, b'aye yet abui ; a môt be nga kee abui, nnye fe b'aye sili abui.

Yésus Etome Ya Nkandane Mengam

(Mat 10 : 34-36)

- 49 Me nga zu wua nduan e si nyô ; m'ayi fe jé, nge é kabeya ?
- 50 Ve me bili mbaptizô m'ayiane baptizôbane wô, nde me ne ntindan akekui éyoñ d'aye mane boban.
- 51 Ye mi asi'a ko na, me zuya ve mvo'é e si nyô ? M'akate mia na, Momo !
ve nkandane mengam.
- 52 Amu ataté éyoñe ji, bôte betan b'aye bo nda jia, b'aye kandan ; bôte belal b'aye tebe a wosane bebaé, a bebaé b'aye wosane bela ;
- 53 nyia a ye kandan élenan, a élenan j'aye kandan nyia wé ; ntyia minga a ye kandan a mbom, a mbom w'aye kandan ntyia minga.

Nyemelan Eyoñ Mbu

(Mat 16 : 2, 3)

- 54 Ane a nga jô fe jama bôte na, Eyoñ ése mi ayen nkut w'abet, ô so'ó e jôb d'atôô, été été mi ajô na, Eko'ó mveñ j'azu ; nalé ve bo.
- 55 Nde éyoñ ése évuñulu ya nké j'avuñ, mi ajô na, Vian vi aye nyan ; nalé ve bo.
- 56 Mia bôte bebadu'u, mi ayeme yemelane si a yôb ane bi ayené ; ve a nto aya, mi ne te yeme yemelan éyoñ mbu ?

Nkôman étom mia môt a somane wo

(Mat 5 : 25, 26)

- 57 Nde amu jé, mia mia mi ne te tyi'i jam e ne zôsôô ?

- 58 Amu éyoñ w'aye ke mia mỗt a somane wo e be évet, éyoñ mi ngenan e zen, va'a ngul na mi je'an étom ; a za kee wo e be ntyi'i mejỗ, ntyi'i mejỗ a kee wo e be mba'ale mimbỗk, a mba'ale mimbỗk a wua wo e nda mimbỗk.
- 59 M'ajỗ wo na, W'aye bo teke'e kỗlỗ valé, ve akekui ỗ ya'aneya susu'a kaba ya été.

Kôñela'an Nge Na Jañan

- 13** **1** Eyoñ éte ébien bôte bevo'o be nga tebe, be nga kate nye foé ajỗ bôte ya Galiléa, Pilatus a nga fulane metyi mab fufulu a metuna'a mab.
- 2** Ane a nga yalan a jỗ be na, Ye mi asi'a ko na, bôte ya Galiléa bete be mbe beboabé adañe bôte ya Galiléa befe bese, amu be nga wu mintaé mite ?
- 3** M'ajỗ mia na, Kokoo ; ve nge mi abo te kôñelan minlem, mia bese mi aye fe jañ avale ete.
- 4** Nge na, bôte bete awôm a muam, ôzomôzome nda ya Silôa ỗ nga ku be yôb a wôé be, ye mi asi'a ko na, mmbe be mbe beboabé adañe bôte bese be nga too e Yerusalem ?
- 5** M'ajỗ mia na, Kokoo ; ve nge mi a bo te kôñelan minlem, mia bese mi aye fe jañ aval ete.

Nkana Nkôkôm Elé Fige

- 6** Ane a nga kan nkana wu na, Mỗt éziñ a nga bili élé fige mbéan afup mindi'i dé été ; ane a nga ke jeñe bibuma été, teke'e yen.
- 7** nde a nga jỗ nkômafub mindi'i na, O lôô, mimbu milale mi, me za'a me jeñe bibuma élé fige ji, teke'e yen. Baké'é ja ; J'adibetane fe si amu jé ?
- 8** Nde a nga yalan a jỗ na, A nti, tame beta jô'é je mbu wu, akekui m'aye fa'a je mbôma'ane, me kute je akun ;
- 9** nde nge j'aye ke ôsu a wum bibuma, mvo'é ; ve nge momo, wôna w'aye ba'é je.

Nsaéban Mbôbô'ô Minga E Mose Sabbat

- 10** Ane a nga too a ye'ele bôt e sinagôg éziñ été e môse sabbat.
- 11** Nde ô lôô, minga éziñ a mbee nsisim, ô nga yemele nye nyô mimbu awôm a muam, a nto bebale, te ngul ya nyokan, ja'ana mone jôm.
- 12** Nde éyoñ Yésus a nga yene nye, a nga loene nye, a jỗ nye na, A minga, ô nto nti mfa'a ya ôkon nyôle wôé.
- 13** Ane a nga beté nye mo ; nde été été a nga nyokan, a nga ve Zambe duma.

- 14 Nde évet ya sinagôg é nga wô'ô abé amu Yésus a nga saé bôt e môse sabbat ; ane a nga jô ékôane bôte na, Melu me ne mesaman bôt b'ayiane bo ésaé été ; nde melu mete été zaka saéban, ve sa môse sabbat.
- 15 Nde Nti a nga yalane nye a jô na, Mia bôte bebadu'u ye môt ase ya be mia a nji tii nnôm ényaka wé, nge éjakas, mfa'a ya éwolo bidi biyem e môse sabbat, a ke je nyuu mendim ?
- 16 Ve minga nyô a ne ngon Abraham, nnye Satan a nga kak, mi lôô, mimbu awôm a muam, ye e nga bo te yiane na, a tiiban ngata'a nyô e môse sabbat ?
- 17 akobô a nga kobô mam ma, ane bôt be mbe nye ngame yat, bese be nga wô'ô ôson, a ékôane bôt ése é nga vak amu bitua bi mam bise a nga bo.

Nkana fese Sénevé A Mvusu
(Mat 13 : 31-33 ; Mark 4 : 30-32)

- 18 Ajô ete a nga jô na, Ejôé Zambe j'afunane jé ? a m'aye funane je a za jômô ?
- 19 J'afunan ane fese sénevé jia, môt a nga nyoñ, a mias afube dé été ; ane é nga yaé, a bo élé ; nalé ate anon ya yôb e nga tabe je mintya.
- 20 ane a nga beta jô na, M'aye funane éjôé Zambe a za jômô ?
- 21 J'afunan ane mvusu minga a nga nyoñ a bundane nye a avut ya bikôkô bila, akekui éyoñ ngum ébas ô nga mane vus.

Ofanefan Mbé
(5 Mat 7 : 13, 14, 21-23)

- 22 Ane a nga ke a tulam minlam minlam a male ma, a ye'ele bôt éyoñ a nga ke e Yerusalem.
- 23 Nde môt éziñ a nga jô nye na, A Nti, bôt b'anyiiban, ye be ne abot ? Ane a nga jô be na,
- 24 Sônga'ane na, mi nyiin mbé ô ne ôfanefan, amu m'ajô mia na, bôt abui b'aye jeñe na, be nyiin été, ve te ngu.
- 25 Ataté fo'ô awolo mie ndaa a ye kôlô e si a dib mbé, mia fe mi aye taté tebe atan a kut mbé, a jô na, A Nti, di'i bia mbé ; nye ke a ye yalan a jô mia na, Me nji yeme mia mfa'a mi aso.
- 26 Eyoñ éte mi aye taté jô na, Bi nga di a nyu e mise môé ; ô nga ye'ele bôt e minseñe miangan.
- 27 Nye fe a ye kobô, a jô mia na, Me nji yem mfa'a mi aso. Kôla'ane valé, mia bese, bebobisaé be mbia be mam.
- 28 Vôm ate du d'aye bo a ñwôtane mesôñ, éyoñ mi aye yen Abraham, a Isaak, a Yakob, a bekulumejô bese, éjôé Zambe été, ve mia, mi aye wuaban atan.
- 29 Nde b'aye suan, be so'ô mfa'a ya nsak, a mfa'a ya so, a mfa'a ya akôé, a mfa'a ya nké, ve tabe si e tawôlô ya éjôé Zambe.

- 30 Nde, mi lôô, bôte béziñ be ne mvus, b'aye bo ba ya ôsu, a bôte béziñ be ne ôsu, b'aye bo ba ya mvus.

Yésus A Yône Yérusalem

(Mat 23 : 37-39)

- 31 Awolo te ebien Befarésias bevo'o be nga zu e be nye, a jô na, Kôlô'ô va, tame ke, amu Hérôdes a kômbô wôé wo.
- 32 Ane a nga jô be na, Kela katane mva'a éte na, ô lôô m'avaa mbia minsisim a saé bôt den a akiti, nde e môse lale m'aye sondô.
- 33 Ve jame da, m'ayiane wulu den a akiti a ôjan, me kele e zene jam, amu e vo'o bo na, nkulumejô a wôéban atan ya Yérusalem.
- 34 A Yérusalem, Yérusalem, nlam w'awôé bekulumejô, a lume ba be ne nlôman e be wo, mekok ! Biyoñ tañ aya me nga yi na, me sulane bone bôé vôme wua, aval ane njenjaé kub w'akôan mintyeke'e mié émien e mefabe mé si, ve mi nga bo te kômbô.
- 35 Mi lôô, nda jenan é li'iya. Nde m'ajô mia na, mi aye ke yene ma, ve akekui éyoñ j'aye kpwaan, nje mi aye jô na, Ebotan a nyô a zu a jôé Nti.

Nsaéane Môt a Nga Kon Mendim E nyô

- 14 1 Nde a nga bo na, e môse sabbat, a nga ke di e nda môt éziñ a mbe évet ngame Befarésias ; ane be nga bole nye.
- 2 O lôô, môt éziñ a nga too asu dé, a kone mendim e nyô.
- 3 Ane Yésus a nga yalan, a jô beye'ele metiñ a Befarésias na, Ye e ne zôsô ya saé bôt e môse sabbat, ye momo ?
- 4 Ane be nga tabe bivô. Ane a nga bi môt ate, a saé nye, a suu fe nye.
- 5 Ane a nga jô be na, Za ya be mia a bili monafam, nge nnôm ényaka, a nga ku ébé, ye a ye bo te dutu nye été été, e môse sabbat ?
- 6 Ane be nga bo te ngul ya dôane nye mejô mete.

Nye'elan Beyeñ A Mie Ndaa

- 7 Nde a nga kane ba be mbe mbañetan nkana, éyoñ a nga yen ane b'ake b'avan benya bitoo, a jô be na,
- 8 Eyoñ môt a bañete wo, ô ke ésulan aluk, te nyoñ éto ya duma ; a za bo na, môt ate a maneya bañete nyô ya semé a dañe wo,

- 9 wôna môt a nga bañete mia nye a zu, a viane jô wo na, Va'a môte nyô éto, éyoñ éte w'aye wôô ôson ya taté ke nyoñ éto ya susu'a.
- 10 Ve éyoñ ése b'abañete wo, kele tabe si éto ya susu'a, nde ete môt a nga bañete wo a ye zu jô wo na, A mô, bete nne. Eyoñ éte w'aye bo duma e mise me ba bese mia be be mi too tawôlô.
- 11 Amu na, môt ase a bete émien e yôb a ye silibane e si ; a môt a suu émien e si, a ye beteban e yôb.
- 12 Ane a nga jô fe môt a nga bañete nye na, Eyoñ ése w'abo bôt ndian, e zañe môs nge mamengô'é, te loene benyo bemvôé, nge bobenyoñ, nge bivuvumane biôé, nge beébe minkukum bôé ; a za bo na, be fe b'aye bañete wo atyele dab, a ya'ane wo.
- 13 Ve éyoñ ése w'abo ésulane bidi, lo'ene minzôzoé, a miñyeyem, a mimbôbôk, a mindindim,
- 14 éyoñ éte w'aye bo mvom, amu be nji bi jôm be ne jiane wo été ; amu w'aye yene ma'an ya été éyoñ ya ñwôman bezôsô be bôt.

Nkana Ya Beta Esulane Bidi

(Mat 22 : 1-10)

- 15 Nde môt éziñ ya ba ba be be be nga too si e tawôlô, a nga jô nye na, Mvom a môt a ye di bidi ejôé Zambe.
- 16 Ve a nga jô nye na, Môt éziñ a nga bo beta ésulane bidi, a bañete fe bôt abui été.
- 17 Nde awolo ya ndian, a nga lôm mboésaé wé, a ke kate bôt be mbe mbañetane na, Za'an, amu mam mese me nto nkôman.
- 18 Ane bese tyiñe jia, be nga taté ja'é njaman. Nyô ya ôsu a nga jô nye na, Me kuseya afub, nde m'ayiane fombô de. M'aye'elane wo na, a tame jamé ma.
- 19 Nyô mbo'o a nga jô na, Me kuseya beyôm binyaka, bikoé bitan ; m'ake tye'e be. M'aye'elane wo na, a tame jamé ma.
- 20 Nde nyô mbo'o na, Me lu'uya minga ; amu ajô ete nde me se ngul ya zu.
- 21 Ane mboésaé ate a nga bulan, a kate nti wé foé ya mam ma. Eyoñ éte mie ndaa a nga yaa, a jô mboésaé wé na, Jika'a ke e minseñ a bentyi'i ya nlam, ô zule minzôzoé, a miñyeyem, a mindidim, a mimbôbôô nne.
- 22 Ane mboésaé a nga jô na, A Nti, jam w'ate bendé e meneya boban, ve vôm a nganan.
- 23 Ane nti wé a nga jô mboésaé ate na, Kele mezen a mfôme mekak, ô tindi bôt be zu, nde ete nda jam j'aye jaé.
- 24 Amu m'ajô mia na, Befam m'ate bañete, teke'e jia ya été, j'aye tye'e bidi biam.

Lañe Tañe Ya Bo Nye'é

(Mat 10 : 37, 38)

- 25 Nde bikukute bi bôt bi nga tôñe nye , ane a nga veñesan, a jô be na,
 26 Nge môť éziñ a zu e be ma, ve a boo te vini ésaá wé, a nyia, a nga, a bon, a bobenyañ, a beka, yaa, a ja'ana fe ényiñe jé émien, a se ngul ya bo ñye'é wom.
 27 Môť ase a bo te be'e Krôa jé émien, a tôñe ma, a se ngul ya bo ñye'é wom.
 28 Amu za ya be mia, nge a kômbô lôñ ôzomezôm nda, ye a ye bo te taté tabe si a lañe tañ a ye ya'ane je melôñ, nge a bili abim a ne sondô lôñe vie ?
 29 a za a bo na, éyoñ a boya mbôka'a, ve kate sondô wô, bôte bese b'ayene vie, b'aye tate kpwe'ele nye,
 30 a jô na, Môť nyô a nga taté melôñ, ve te ngule ya sondô me.
 31 Nge na, za njô bôtô a ke kui njô bôte mfe bita, a ye bo te taté tabe si a fas, nge émien a bezimbi toyini awôm a ne ngul ya tôbane môť a zu wosane nye a bezimbi toyini mewôm mebaé ?
 32 Nde nge momo, wôna, a ngenan ôyab, a ye lôm minlôman mi ke ja'é be mboan élat.
 33 Ajô ete, môť ase ya be mia a bo te suu émiene biôme bié bise aval ete, a se ngul ya bo ñye'é wom.

Nku O Sameya Zam
 (Mat, 5 : 13 ; Mark 9 : 50)

- 34 Ajô ete, nku ô ne mvaé, ve nge nku ô sameya zam, b'aye tyiti wo a za jômô ?
 35 O nji fe volô jôm, to mfa'a ya tyia, nge akun ; bôt b'aye kute wô e fé. Môť a nee melo ya wôk, a wô'ôk.

Nkana Ntômba O Nga Jañ
 (Mat 18 : 12-14)

- 15 1 Nde benyoñetas bese a beboabé bese be nga zu nye bebé na be wô'ô nye.
 2 Ane Befarésias a betili bekalate be nga kobô menyíñ, be na, Môť nyô a nyoñ beboabé, ba be be ve di vôme wua.
 3 Ane a nga kane be nkana na,
 4 Za môťô ya be mia a bili mintômba ntet, nge wua ya été w'ajañe nye, a ye bo te li'i mintômba mewôm ébul a ébul e fé été, a ke jeñe wu ô dimiya, akekui a yene wô ?
 5 Nde éyoñ a yeneya wô, a beté wô bitu, a nga vak.
 6 Nde éyoñ a kuiya nda, a sulane bemvôé a bôt ba be nye be ne melate, a jô be na, Mva'an amu me yeneya ntômba ô nga jañ.
 7 M'ajô mia na, Meva'a m'aye bo aval ete e yôb été ajô mboabé wua a kôñelan nlem, adañ ane bezôsô be bôt mewôm ébul a ébul be ne te yi nkoñelan nlem.

Nkana Efuse Moné E Nga Jañ

- 8 Nge na, minga mbé a bili drakmé awôm, nge jia ya été é jañeya nye, ye a ye bo te bo'é lambe, a vos nda, a tu'a jeñe je akekui a yene je ?
- 9 Nde éyoñ a yeneya je, a sulane bemvôé a bôt ba be nye be too melate, a jô na, Mva'an, amu me yeneya drakmé é nga jañe ma.
- 10 M'ajô mia na, Meva'a m'aye bo aval ete asu beéngel be Zambe ajô mboabé wua a kôñelan nlem.

Nkana Monafam A Nga Jañ

- 11 Ane a nga jô na, Môt éziñ a mbee bobefam bebaé :
- 12 ane nyô a mbe mongô a nga jô ésa na, A Tat, va'a me ngab akum dôé, j'aye bo énjam. Ane a nga kabe be akum.
- 13 Nde éyoñ abe melu e lôteya, monafam a mbe mongô a nga wôlô biôm bise, a ke ôyab si fe ; ane a nga mias akume dé émiase miasé e nzametan ényiñ.
- 14 Nde éyoñ a maneya jaa biôm bise, éwôlô mfumbalé zaé é nga mialan e si éte ése, ane a nga tate bo ôsame.
- 15 Ane a nga ke ba'abe a mie nlam éziñ ya si éte, nye ve lôme nye e mefub, a ba'ale bengôé.
- 16 Ane a nga bo a yii na a di bibuma bengôé be nga bo be ja'ak ; a teke'e mô't a nga ve nye.
- 17 Ve éyoñ émien a nga bo fe'e nlem, a nga jô na, Bebobisaé b'abo ésaé ndôñ be ne bañembé e be ésa wom, be bili bidi ane d'ayian, be bu'u fe, ve ma me wô'ô zaé !
- 18 M'aye kôlô e si, a ke e be ésa wom. M'aye jô nye na, A Tat, me nga bo abé e yôb e yôb a e mise môé.
- 19 Me nji fe yiane beta lobane mone wôé ; bo'o me ane wua ya bebobisaé bôé.
- 20 Ane a nga kôlô e si, a ke be ésa wé. A ngenan ôyab, ane ésa a nga yene nye, a nga wô'ô nye éngôngo, ane a nga ke mbil, a wubane nye e tyiñ, a latane nye anyu.
- 21 Ane mon a nga jô nye na, A Tat, me nga bo abé e yôb a e mise môé. Me nji fe yiane lobane mone wôé.
- 22 Ve ésa a nga jô bebobisaé bé na, Avôl, jika'a zuane alô'ô d'adañ mese, mi jalé nye de. Jala'ane fe nye akom e wo a besilefas e mebo.
- 23 Za'ane fe étoñ ényaka é ne avoñ, mi tyi'i nye. Bi tame di a bo mevak ;
- 24 amu na, mone wome nyô a mbe ñwuan, a beteya nyiñ ; a mbe njañan, a yenéya. Ane be nga taté bo mevak.
- 25 Nde, mon a mbe mvendé a nga too afub. Eyoñ a nga akui bebé nda, ane a nga wô'ô bia a mebôk.
- 26 Ane a nga loen wua ya bebobisaé bé, a sili nye na, Jé b'abo nalé ?
- 27 Ane a nga jô nye na, Monyoñ a soya ! Nde éso a te tyi'i étoñ ényaka é ne avoñ, amu a beteya nyoñe nye a to mvo'é nyô.

- 28 Ane a nga yaa, a bene fe nyiin e nda. Nde ésa wé a nga kui atan, a nga taté ye'elane nye.
- 29 Ve a nga yalan a jô ésa na, O lôô abui mimbu di me saé'ane wo, teke'e dañ abendé dôé. Ve ô nji tame ve ma mon ékela, ane bia be bemvôé bam bi ne bo mevak.
- 30 Ve éyoñe mone wôé nyô a soya, nyô a nga mane di akume dôé, ba be binga bijabô, ô viane tyi'i étoñ ényaka é ne avoñ.
- 31 Ane a nga jô nye na, A mone wom, bia wo bi too kom ése, a biôm biam bise bi ne émbiôé.
- 32 Ve d'ate yiane na, bi fôn a bo mevak ; amu monyoñe wôé nyô a mbe ñwuan, a nyiñeya ; a mbe njañan, a yeneya.

Nkana Nkalakum A Nga Di Akum Omun

- 16 1 Ane a nga jô beye'é bé na, Nkukum môêt éziñ ô nga bili nkalakum, be nga bo'olô nye na, a miase nye akum émiase miase.
- 2 Ane a nga loene nye, ajô nye na, Za aka'a ajôô m'awô'ôtan e be wo di ? Liti'i me tañ akum ô bili, amu ô se fe ngule ya beta bo nkalakume wom.
- 3 Nde nkalakum ate a nga jô nlem éte na, M'aye bo aya ? amu nti wom a vaaya ma éto nkalakum. Me nji bi ngule ya fa'a si, me wô'ô fe ôson ya ja'é.
- 4 Me yemeya jam m'aye bo éyoñ me vaseya éto nkalakum, ane b'aye nyoñe me menda map be bien.
- 5 nde a nga loene môêt ase ya bôt be nga tii mvôla e be nti wé, a nga jô nyô ya ôsu na, O bili nti wom mvôla abim avé ?
- 6 Nye na, Bive'e bi mbon ôlive ntet. Ane a nga jô nye na, Tame nyoñe kalate wôé, ô ji'a tabe si, a tili mewôm metan.
- 7 Mvus éte a nga jô môêt mfe na, de wo, ô bili mvôla abim avé ? Ane a nga jô na, Bive'e bi blé ntet. Nde a nga jô nye na, Tame nyoñe kalate wôé, ô tili mewôm muam.
- 8 Ane nti a nga se'e ñwuwube nkalakum ate, amu a nga bo fek. Amu bon ya miaé wu be ne mimfefek mfa'a ya ôkala viab be bien adañe bone be éfufub.
- 9 Nde m'ajô mia na, Nbwa'ane miabebien a mezen me Mammon a ne ékotekote nyô, nde b'aye nyoñe mia e bitaba'a ya nnôm éto.
- 10 Môêt a ne nyô ya buni mfa'a ya ayôme biôm ; a ne fe nyô ya buni mfa'a ya biôm abui ; a môêt a ne ékotekot mfa'a ya ayôme biôm, a ne fe ékotekot mfa'a ya biôm abui.
- 11 Ajô ete, nge mi nji bo ba ya buni mfa'a ya Mammon a ne ékotekot, za a ye buni mia na mi ba'ale nya akumu ?
- 12 Nde nge mi nga bo te bo ba ya buni mfa'a ya éza akum, za a ye ve mia akume denan miabebien ?

- 13 Teke'e ntabe ô ne ngule ya saéane beti bebaé ; amu na a ye siñe wua a nye'e nyô mbok ; nge na, a ye timbi e be wua, a biasé nyô mbok. Mi se ngule ya saéane Zambe baa Mammon.

Metiñ A Ejôé Zambe

(Mat 11 : 12, 13 ; 5 : 31, 32 ; Mark 10 : 11, 12)

- 14 Befarésias be mbe benye'e moné, be nga wô'ô mam mete mese ; ane be nga kpwe'ele nye.
- 15 Ane a nga jô be na, Mi ne bôt b'akale bebien e mise me bôt, ve Zambe a yem minlem mienan ; amu na, jôm é ne mbetane yôb e be bôt, nje é ne nyé e mise me Zambe.
- 16 Metiñ me Zambe a bekulumejô bi nga su'u e be Yôhanes ; ataté éyoñ éte, mbamba foé éjôé Zambe a nga kateban, nde mô't ase a ne nyiin été a ngu.
- 17 Ve e ne tyi'ibi na, yôb a si bi alôt, sa na aton dada ya metiñ d'avas.
- 18 Mô't ase a suu minga wé, a lu'u mfe, a bo mejian ; a nyô a lu'u minga a nto nsuan e be nnôm, a bo mejian.

Nkukum Baa Lazarus

- 19 Mô't éziñ a mbe nkukum, a nga bo a beke'e évele ngômesan a nya ndomboo, a nga bo a ja'a mô's ane mô's bitôto'o bidi.
- 20 Owutu'u éziñ, jôé na, Lazarus, a nga bôt e mbé si ya nseñ, mefôle nyôle ne nyañ ;
- 21 a nga kômbô di menyuñe bidi m'aku tawôlô nkukum ôte, ve bemvu be nga bo be za'a nyiane mefôle mé.
- 22 Nde a nga bo na, ôwutu'u ôte ô nga wu, ane beéngel be nga kee nye e tôé Abraham. Ane nkukume fe ô nga wu, a jambane soñ.
- 23 A too Etôtôlan, nde a bete mis a wô'ô mintaé, a yen Abraham ôyab, a Lazarus a bôt e tôé jé.
- 24 Ane a nga bete tyiñ e yôb, a jô na, A Tat Abraham, ko me éngôngol, ô lôme Lazarus na a dube sôso'o ônyu e mendim, a ve me ôyem évôvoé ; amu m'adañe wô'ô ésôbô'ô nkaba'a wu été.
- 25 Ve Abraham a nga jô na, A mon , simesa'ane na, ô nga yene mbamba be mame môé éyoñ ô nga vee, a Lazarus ke mbia be mam. Nde éyoñ ji a volôbaneya nleme va, ve wo w'adañe wô'ô ésôbôk.
- 26 Nde jam afe di, beta yee a ne ntelan e zañe bia be mia, nde ete ba b'akômbô kôlô va a zu e be mia, be se ngul ya lô't, nalé fe be vo'o kôlô wôé, a dañ bi ne nne.
- 27 Ane a nga jô na, A tat, ajô ete m'aye'elane wo na, lôme'e nye e nda ésa wom ;
- 28 amu me bili bobajañe betan, ane a ne tu'a kañete be, be fe be za zu vôm ya ésôbô'ô nyô.

- 29 Ve Abraham a nga jô na, Be bili Môze a bekulumejô ; be tame wô'ô be.
- 30 Ve a nga jô na, Momo, A tat Abraham, ve nge mô't a ye ke e be be, a so'ô miñwuan nne, wôna b'aye kôñelane minlem.
- 31 Ane a nga jô nye na, Nge be ne te wô'ô Môze a bekuluwejô, nalé fe b'aye bo te buni mô't éziñ a e so'ô miñwuan.

Minjôan Mi Yésus Miziñ

(Mat 18 : 6, 21, 22 ; Mark 9 : 42)

- 17 1 Ane a nga jô beye'é bé na, Mam m'akôlé bôt ôbak me vo'ô bo te zu, ve ngo'ô mô't ate, nnye m'aso a nye !
- 2 A ne nye mvaé, nge b'afañe nye ako'ô b'ako'ô bidi e tyiñ, a wua nye e mañ été ; sa na a kolé wua ya ayôme bôte di ôbak.
- 3 Miabebien taba'ane ntye : nge monyoñ a bo abé, bame'e nye, ve nge a kôñelan nlem, jamé'é nye.
- 4 Nge a bo wo abé mebo zañbwa môse wua, a beta timan e be wo biyoñe zañbwa, a jô na, Me kôñelaneya nlem ; w'ayiane jamé nye.
- 5 Ane minlôman mi nga jô Nti na, Kô'ôla'ane bia mbunan.
- 6 Ane Nti a nga jô na, nge mi bili mbunan abime ane fese sénevé jia, ve mi ne jô élé Sikomor jina na, Té'é si, ô ke béban e mañ été ; je ve wô'ô mia.
- 7 Ve za mô'te ya be mia, nge a bili mboésaé a senane si, nge ba'ale mintômba, éyoñ a soya afub, ye a ye jô nye na, Jika'a zu tabe si e tawôlô ?
- 8 Ke a ye viane jô nye na, Kôme me ndian, ô tiñeti ases angenteñ, volô'ô ma akekui me maneya di a nyu ; mvus éte womien w'aye di a nyu ?
- 9 Ye a ve mboésaé ate akéva amu a boya mam a te bendé nye ?
- 10 Nalé fe mia, éyoñ mi boya mam mese me ne mia mbendan, jô'ane na, Bi ne bemomo bebo bisaé, bi boya ve jam bi ate yiane bo.

Nsaéne Minzezam awôm

- 11 Nde a nga bo na, , a kele'e e Yérusalem, ane émien a nga lô't zañ si ya Samaria, a si ya Galiléa.
- 12 Nde anyiin a nga nyiin e jale éziñ été, befam awôm be mbe minzezam be nga tôbane nye, be nga tele ôyab.
- 13 Ane be nga bete metyiñ, a jô na, A Nti Yésus, ko bia éngôngo.
- 14 Nde éyoñ a nga yene be, a nga jô be na, Kela litane bepretre menyôle menan. A nga bo na, be ngenan be kele e zen, be nto mfuban.
- 15 Nde mô'te wua ya été, ñyenana a nga yene na, a saébaneya, a nga bulan mvus, a wumulu'u Zambe tyiñe yôb.
- 16 Ane a nga kumbu si e mebo mé, a ve nye akéva. A mô't ate a mbe mô'te ya Samaria.

- 17 Ane Yésus a nga yalan a jô na, Bôte bete awôm, ye be nji bo mvo'é ? nde ba bevo'o ébul be ne vé ?
- 18 Ye ba b'abulan mvus a ve Zambe akéva be nji yené, vengevenge ve mone bikule nyô ?
- 19 Ane a nga jô nye na, Kôlô'ô e si, ô ke ; mbunane wôé ô nyiia wo.

Nzuane Ya Ejôé Zambe
(Mat 24 : 23-28 , 37-41)

- 20 Nde éyoñ Bepharésias be nga sili nye éyoñ éjôé Zambe j'aye zu, a nga yalane be, a jô na, Ejôé Zambe é ne te zu nzuan bôt be ne yen a mis ;
- 21 nalé fe b'aye bo te jô na, O lôô, é ne va ! nge na, E ne li ! Amu éjôé Zambe é ne mia ézezañ.
- 22 Ane a nga jô beye'é na, melu m'azu, éyoñ mi a ye dañe yi na, mi yen alu da ya melu me Mone mô't, ve mi a ye bo te yene de !
- 23 B'aye jô mia na, O lôô, a ne li ! O lôô , a ne va ! ve mi te kean, nge tôñe be.
- 24 Amu aval ane feleves j'aves mfa'a yôbe wua, j'afaé éfufub akui mfa'a yôb mbok, aval ete fe Mone mô't a ye bo e môse wé.
- 25 Ve ayiane taté jibi mam abui a beneban e be miaé bôte wu.
- 26 Nde aval mam me nga boban melu me Nôa, aval ete fe m'aye boban melu Mone mô't a ye so :
- 27 be nga di, be nga nyu, be nga lu'u binga, be nga kee bengone meluk, akekui môs Nôa a nga nyiin e ark été, ane ndôn é nga kui, a jaa bese.
- 28 Aval mam me nga boban fe zia melu Lot ; Be nga di, be nga nyu, be nga kus, be nga kuan, be nga bé, be nga lôñ.
- 29 Ve môs Lot a nga kôlô Sodom, nduan a sufte bi nga noñ, bi so'o yôb, a jaa bese.
- 30 Avale mam ete d'aye fe boban e môs Mone mô't ye yené.
- 31 Môs ôte, mô't a ye bo andile yôb, biôme bié ke e nda été, a ye bo te sise si na a vaa bie. Nalé fe mô't a ne afub, a ye bo te timan mvus.
- 32 Mi simesa'ane nga Lot.
- 33 Mô't ase a ye jaa éyiñe jé, a ye nyii je.
- 34 M'ajô mia na, Alu ete ebien, bôte bebaé b'aye bômbô énoñe jia ; wua a ye nyoñban, a nyô mbok a ye li'i.
- 35 Binga bebaé b'aye ko'o bidi vôme wua ; wua a ya nyoñeban, nyô mbok a ye li'i.
- [36 Bôte bebaé b'aye tabe afub ; wua a ye nyoñeban, nyô mbok a ye li'i.]
- 37 Ane be nga yalan a jô nye na, E vé, A Nti ? Ane a nga jô be na, E vôm mbim ô mbôô, vôm ate fe bendôé b'aye sulan.

Nkana Nkuse Minga
Baa Ntyi'i Mejô

- 18** 1 Ane a nga kane be nkana ane b'ayiane ye'elan kom ése te kat.
 2 Nye na, Ntyi'i mejô éziñ a nga too e nlam, te ko Zambe woñ, a te semé môť.
 3 Nde nkuse minga ô nga too e nlam ôte, ô nga bo ô za'a be nye, ô jô'ô na, Kune ma e be môť a siñe ma.
 4 Nde ôbe éyoñ a nga bo a benek, ve mvus éte a nga jô nlem éte na, Akôšabo me ne te ko Zambe woñ nge semé môť,
 5 ve amu nkuse minga wu w'andefnele ma, m'aye kune nye, a za jalé me nju'u ya ébata'a nzuan.
 6 Ane Nti a nga jô na, Vô'ôla'an jam ékotekot ntyi'i mejô éte j'ajô.
 7 Ye Zambe a ye bo te kune mintobane mié mi ayôtan e be nye môse ba alu ; ye aye langan ayab mfa'a wob ?
 8 M'ajô mia na, a ye kune be ana'ana. Ve jame da, eyoñ Mone môť a ye so ye a ye fo'o koé mbunan e si nyô ?

Nkana mone Farésias baa Nyoñetas

- 9 Nde a nga kane be nkana wu na, bôte bevok be nga to bebiene mebune na, be ne zôsô, ba bevo'o bese ane zesé jôm.
 10 Bôte bebaé be nga bet e tempel na, b'ake ye'elan ; wua a mbe mone Farésias, nyô mbo'o ke nyoñetas.
 11 Mone Farésias a nga tebe, a nga ye'elan e nlem éte na, A Zambe, m'ave wo akéva amu me nji bo aval ane bôte be vok, bôt be mvô, bôt be ne ékotekot, bebo mejian, a ja'an aval ane nyoñetas nyô.
 12 M'atyi bidi sondô jia metyi mebaé, m'ave ngabe awômô ya biôm bise m'abi.
 13 Ve nyoñetas a nga tebe ôyab, a nji kômbô bete mis mfa'a ya yôb, ve a nga kute tôé, a jô na, A Zambe, ko me mboabé éngôngo.
 14 M'ajô mia na, Môte nyô a nga sis a ke e nda jé, a kabeya, sa nyô mbok ; amu môť ase a bete émien e yôb a ye siliban e si, ve môť a suu émien e si a ye beteban e yôb.

Yésus A Botan Ayôme Bongô (Mat 19 : 13-15 ; Mark 10 : 13-16)

- 15 Ane be nga zuu ayôme bongô e be nye na, a nambe de. Ve éyoñ beye'é be nga yene nalé, be nga bame be.
 16 Nde Yésus a nga loene de, a jô na, Jôka'an ayôme bongô e zu be ma, te kamane de ; amu éjôé Zambe é ne jôm ya avale bôt ete.
 17 M'abele ane m'ajô mia na, Môť ase a ye bo te nyoñ éjôé Zambe ane ôyôme mongô a ye ke nyine de.

Nkukum Njô Bôt
(Mat 19 : 16-30 ; Mark 10 : 17-31)

- 18 Ane évet éziñ é nga sili nye na, A Mba Nye'ele, m'aye bo za jômô, ane m'aye nyoñ ényiñe ya nnôm éto ane ngab ?
- 19 Ane Yésus a nga jô nye na, amu jé w'aloene me Mbamba môť ? Môť a nji bo mbamba môť, ve Zambe étam.
- 20 W'ayeme mebendé na, Te bo mejian ; Te wôé môť ; Te wub ; Te bo ngaa minsos. Semé'é éso ba nyua.
- 21 Ane a nga jô na, Me ba'aleya mam ma mese aso mongô.
- 22 Nde éyoñ Yésus a nga wô'ô ajô ete, a nga jô nye na, Jame da e ngenan e jemba'ane wo : ku'ane biôm bise ô bili, ô kabe bie minzôzoé ; nalé w'aye bi akum e yôb ; nde ô zu a tôñe ma.
- 23 Ve éyoñ a nga wô'ô mejô mete, a nga dañe wô'ô ôlun, amu a mbe nkukum abui.
- 24 Nde ayene Yésus a nga yene nye a wô'ô ôlun, a nga jô na, Aka'a ayaé, ba be nee akum abui b'anyiin éjôé Zambe.
- 25 Amu e ne tyi'ibi kamel a tulan abé ôndôndo, sa na nkukum w'anyiin éjôé Zambe.
- 26 Nde ba be nga wô'ô ajô ete be nga jô na, Nde za a ne ngul ya nyiiban ?
- 27 Ve a nga jô na, Mam me vo'o boban e be bôt, me ne ngul ya boban e be Zambe.
- 28 Ane Pétrus a nga jô na, O lôô, bia bi li'iya biôm biangan a tôñe wo.
- 29 Ane a nga jô be na, M'abele ane m'ajô mia na, Teke'e môť a li'iya nda, nge minga nge bobenyañ, nge bebiaé, nge bon, amu ajô éjôé Zambe,
- 30 a ne bo te nyoñe bizuk éyoñe ji ; a miaé w'azu, ényiñ ya nnôm éto.

Eyoñ Lale Yésus A Kate Foé
Ya Awu Dé A Nwômane Wé
(Mat 20 : 17-19 ; Mark 10 : 32-34)

- 31 Ane a nga nyoñe beye'é bete awôm a bebaé, a jô be na, Mi lôô, bi abet e Yérusalem ; a mam mese bekulumejô be nga tili ajô Mone môť m'aye tôéban.
- 32 Amu a ye keeban e mo biku, a tôban épkwe'ele, b'aye samele nye, a tui nye menden.
- 33 Eyoñ be maneya bibi nye minkasa, b'aye wôé nye ; e môse lale , a ye wômô.
- 34 Bebien be nji wô'ô ajô dada ya mam mete, njôane wu ô mbe fe be nsolan, a be nji yeme mam me nga jôban.

Ndindim Nzeza'a W'asaéban
Bebé Yérikô
(Mat 20 : 29-34 ; Mark 10 : 46-52)

- 35 Nde a nga bo na, éyoñ a nga kui bebé Yérikô, ndindim éziñ ô nga too si éwome zen, ô jaké'é biôm.
- 36 Nde éyoñ a nga wô'ô jama bôt a lô'tôk, ane a nga sili e jam d'abo.
- 37 Ane be nga kate nye foé na, Yésus, mô'te ya Nazaret, a lô't.
- 38 Ane a nga yô'tan, a jô na, A Yésus, mone David, ko me éngôngo.
- 39 Nde ba be nga ke ôsu, be nga taté bame nye na, a tabe évô. Ve émien a nga dañe yô'tane na, A mone David, ko me éngôngo.
- 40 Nde éyoñ Yésus a nga tebe, a nga bendé na, be zuu nye e be nye. Nde a nga subu bebé, a sili nye na,
- 41 W'ayi na me bo wo jé ? Nye na, A Nti, m'ayi na, me beta yen.
- 42 Ane Yésus a nga jô nye na, Yeneñ ! Mbunane wô'é ô nyiiya wo.
- 43 Nde été été a nga beta yen, a tô'ne nye, a vaa'a Zambe duma ; nde bôte bese be nga yene jam ete, be nga kañe Zambe.

Yésus Baa Zakéus

- 19 1 Ane a nga nyiin e Yérikô, a tulan.
- 2 Nde ô lô'ô, fam é too jô'é na, Zakéus, nnye a mbe njô'ô benyoñetas, a too fe nkukum.
- 3 A nga jeñe na, a yene Yésus, aka'a mô't a né, ve a nji bo ngule ya yene nye amu jama bôt, amu a mbe étune mô't.
- 4 Ane a nga ke mbil ôsu, a bet élé sikômô'r na, a yene Yésus, amu a mbeme lô'te zen éte.
- 5 Nde akui Yésus a nga ku vôm ate, a nga bete mis, a jô nye na, A Zakéus bo'ô avô'l ya sis e si, amu den m'ayiane tabe e nda jô'é.
- 6 Ane a nga bo avô'l ya sis e si, a nyoñe nye a mevak.
- 7 Nde éyoñ be nga yene jam ete bese be nga kobô menyiñ, be na, A keya bômbô e be mô't a ne mboabé.
- 8 Nde Zakéus a nga tebe, a jô Nti na, A Nti, ô lô'ô, biôm bise me bili, m'ave minzôzoé éfase jia ya été, a nge me nga di mô't jôm éziñ ômun, m'aye tañe nye je mekim menyin.
- 9 Ane Yésus a nga jô nye na, Nyian ô kuiya nda nyina e den, amu nye fe a ne mon Abraham.
- 10 Amu Mone mô't a nga zu jeñ a nyii nyô a nga jañ.

Nkana Ya Bemine Awôm

(Mat 25 : 14-30)

- 11 Nde éyoñ be nga vô'ôlô mam ma, Yésus a nga ke ôsu a kane nkana wu, amu a mbe bebé Yérusalaem, a amu be nga sí'a ko na, éjô'é Zambe é mbeme yené.

- 12 Ajô ete a nga jô na, Môt éziñ a mbe ntômba môt, ane a nga ke dulu si é ne ôyab, amu a ye nyoñ éjôé, a beta bulan.
- 13 Ane a nga loene bebobisaé bé awôm, a ve be mine awôm, a jô be na, Ku'an abom akekui éyoñ m'aye zu.
- 14 Bôte ya nlame wé be nga siñe nye, be nga lôme fe minlôman mi ke nye mvus, a jô na, Bi nji kômbô na, môte nyô a jôô bia.
- 15 Nde a nga bo na, éyoñ a nga bulan, a nyoñeya fe éjôé, ane a nga bendé na, be lo'ene nye bebobisaé bete, ba a nga mane ve moné, nde a ye yen jôm be nga nyoñ abom.
- 16 Ane môt ya ôsu a nga suan, a jô na, A Nti, mine jôé é ya'aya mine fe awôm.
- 17 Ane a nga jô nye na, mvaé ! mbamba mboésé, ô boya nyô ya buni mfa'a ya ayôme biôm, nyoñe ngulenjôan ya jôô minlam awôm.
- 18 Ane nyô baa a nga zu, a jô na, A Nti, mine jôé é boya mine fe étan.
- 19 Nde a nga jô fe nye na, Wo fe, jô'ô minlam mitan.
- 20 Ane nyô mbo'o a nga zu, a jô na, A Nti, ô lôô, mine jôé nyô, me nga ba'ale nnaan éyañese été.
- 21 Amu me nga ko woñ, amu ô ne éngôngôte môt. W'ato'é jôm ô nji bôôé ; w'avaa fe bidi vôm ô nji miase mvoñ.
- 22 A nga jô nye na, A mbia mboésaé, m'aye tyi'i ajô a nkobô w'aso anyu dôé. O nga yeme na, me ne éngôngôte môt ; m'ato'é jôm me nji bôôé, m'avaa fe bidi vôm me nji miase mvoñ.
- 23 Nde amu jé ô nji kee moné wom e bank, ane éyoñ me soya, me nyoñe nye a nsenge yôb ?
- 24 Ane a nga jô bôt be nga tele valé na, Nyoñane nye mine jé, mi ve je môt a bili mine awôm.
- [25 Ane a nga jô nye na, A Nti, a bili mine awôm.]
- 26 M'ajô mia na, Môt ase a bili nnye b'aye beta ve, ve nyô a nji bi, b'aye vaa nye ja'ana jôm a bili.
- 27 Ve jame da, besiñe bame ba, mbe be nga bo te kômbô me jô'ô be, za'ane be nne, mi wôé be asu dam.

Nyiane Mefôn Ya Yérusalem

(Mat 21 : 1-11 ; Mark 11 : 1-11 ; Yôh 12 : 12-19)

- 28 Nde éyoñ a nga mane jô mam ma, a tebe bôt ôsu, a nga bet a ke e Yérusalem.
- 29 Nde a nga bo na, éyoñ a nga kui bébé Bétfagé a Bétania, mfa'a ya nkôl b'aloene Nkôle Beôlivié, ane a nga lôme bebaé ya beye'é bé,
- 30 a jô na, Kelan, mi ke jal e ne mia zôsôô yat ; anyiin mi aye nyiin été, mi aye koé mone éjakas ntiñetan, teke'e môt a tameya tabe e yôb ; ti'ane nye, mi zule nye.
- 31 Nde nge môt éziñ a sili mia na, Mi atii nye amu jé ? avale di nde mi aye jô : Amu na, Nti a yi nye.
- 32 Ane ba be nga lômban, be nga ke, be nga koé mam avale fe ane a nga jô be.

- 33 Nde be nga tii mone éjakas, ane bemiene ya été be nga jô na, Mi atii mone éjakas amu jé ?
- 34 Be na, amu Nti a yi nye.
- 35 Ane be nga zuu nye e be Yésus. Eyoñ be nga mane beté mengômesane mab e mone éjakase yôb, be nga tooé Yésus été yôb.
- 38 Nde éyoñ a nga wulu nalé, be nga ke b'ata mengômesane mab bebien e zene yôb.
- 37 Nde éyoñ a nga kui e bebé alumbu Nkôle Beôlivié, ane nsamba beye'é ôsese'e ô nga taté vak a kañe zambe tyiñe yôb, amu biwôlô mimboane bise be nga yen,
- 38 be na, Ebotan a Njô bôt a zu a jôé Nti ! Mvo'é é bo'o e yôb été, a дума e kuik e yôb été.
- 39 Ane Befarésias bevo'o ya nsamba bôt be nga jô nye na, A Nye'ele, bame'e beye'é bôé.
- 40 A nga yalan a jô na, M'ajô mia na, Nge bana b'aye tabe bivô, meko'o m'aye yôtan.
- 41 Nde éyoñ a nto bebé, a nga yene nlam, a nga yi wô,
- 42 nye na, Nge ô too yem, e môse wu, mam me ne wo mvo'é ! Ve éyoñe ji me solô e mise môé.
- 43 Amu na, melu m'aye kui e be wo, éyoñe besiñe bôé b'aye fa'a wo mimbuñ mbôma'ane, a dili wo, ve yamelane wo mimfa'a mise,
- 44 nde b'aye bibi wo si a bone bôé be ne e be wo, a bo te li'i ako'o da e bete avo'o yôb ; amu jame dina na, ô nga bo te yem mbu ya njomane wôé.

Yésus A Fubu Tempel

(Mat 21 : 12-17 ; Mark 11 : 15-19 ;
Yöh 2 : 13-22)

- 45 Ane a nga nyiin e Tempel été, a taté kuli ba be nga kuane biôm atan,
- 46 a jô be na, E ne ntilane na, "Nda jam j'aye bo nda meye'elan ; ve mia mi vianeya bo je kam beze mimfaka."
- 47 Ane a nga bo a ye'ele bôt e tempel été môs ane môs ; nde minlô bepretre a betili bekalate be nga jeñ ane be ne wôé nye, ba be benya bômva'a ya ayoñ.
- 48 Ve be nji yene ngume jam be ne bo, amu bôt besese'e be nga timbi be vô'ôlô nye.

Ngulenjôane Yésus J'asiliban

(Mat 21 : 23-27 ; Mark 11 : 27-33)

- 20** 1 A nga bo na, môs éziñ ya melu mete, éyoñ a nga too a ye'ele bôt e tempel été a kate be mbamba foé, minlô bepretre a betili bekalate ba be bemvendé be nga tebe,
- 2 ane be nga kobô a jô nye na, Kate bia, ngulenjôane fé w'abo je mam ma ; nge na, môl a nga ve wo ngulenjôane éte a ne za ?
- 3 Ane a nga yalan a jô be na, Me fe m'aye sili mia ajô éziñ, mi kate me de :
- 4 Mbaptizô Yôhanes, ye ô nga so mfa'a ya yôb, ye mfa'a ya be bôt ?

- 5 Ane be bien be bien be nga fas, be na, Nge bi ajô na, ô nga so mfa'a ya yôb, a ye jô na, Mi nga bo te buni nye amu jé ?
- 6 Ve nge bi ajô na, O nga so mfa'a ya be bôt, bôt besese'e b'aye lume bia mekok, amu be maneya buni na Yôhanes a mbe nkulumejô.
- 7 Ane be nga yalane na, bi ne te yem mfa'a ô nga so.
- 8 Ane Yésus a nga jô be na, Nalé fe ma, me ne te kate mia ngulenjôane fé m'abo je mam ma.

Nkana Afub Mindik A Bekôm Ya Eté

(Mat 21 : 33-46 ; Mark 12 : 1-12)

- 9 Nde a nga taté kate bôt nkana wu na, Môt éziñ a nga bé afup mindik, a kalane fe de e mo bekômafub ; ane a nga ke si fe melu ayab.
- 10 Nde mbu bibuma, a nga lôm mboésaé e be bekômafube na, be ve nye bibuma bivo'o ya afub mindik, Ve bekômafub be nga bôm mboésaé, a suu nye a ke zesé.
- 11 Ane a nga beta lôm mboésaé mfe ; ane be nga bôme fe nye, a ve nye ôson e nyô, a suu nye a ke zesé.
- 12 Ane a nga beta lôme mboésaé lale, nye be nga ba'é meveñ, a kuli nye atan.
- 13 Ane mie afubu mindi'i a nga jô na, M'aye bo aya, M'aye lôme mone wom m'anye'e ; éyoñ éziñ nye b'aye semé.
- 14 Ve éyoñ bekômafub be nga yene nye, be nga ke b'afas, be bien be bien a jô na, Nyina a ne éjiane ya élik ; ñwôéane nye, nde ete élik j'aye bo énjangan.
- 15 Nde éyoñ be nga mane kuli nye atan, be nga wôé nye. Ajô ete mie afubu a ye bo be aya ?
- 16 A ye zu jaa bekômafub bete, a kalan afub mindik e mo me bôte befe. Nde éyoñ be nga wô'ô ajô ete, be nga jô na, Teke'e bebé !
- 17 Ve a nga lôbe be, a jô na, Nde za ajô e ne ntilane na,
" Ako'o belôñ nda be nga ben, nde ete e nto nlô ako'o ya abuk ?"
- 18 Môt ase a ku ako'o ete yôb, a ye bu'i bitun, ve môt ase ako'o ete d'aye ku e yôb, d'aye nye mane kok.
- 19 Nde awolo ete ébien, betili bekalate a minlô bepretre be nga jeñe na, be futi nye mo e nyô, ve be nga ko ékôane bôte woñ ; amu be nga yeme na a te kan nkana ôte ajô dab.

Nya'ane Kaiza Tas

(Mat 22 : 15-22 ; Mark 12 : 13-17)

- 20 Nde éyoñ be nga bole nye ; ane be nga lôme beloé, ba be nga veñ na be ne zôsôô, ane b'aye wo'aé éfia éziñ ya nkobô wé ; nalé ate b'aye kalane nye e éjôé a ngulenjôan ngovina été.
- 21 Ane be nga sili nye na, A Nye'ele, bi ayeme na w'akobô jam a ye'ele ve zôsôô, te lôbô mesu me bôt ; ve w'aye'ele zene Zambe a benya mejôô.
- 22 Ye a ne zôsôô na, bi ya'ane Kaiza tas, ye momo ?
- 23 Nde éyoñ a nga mane yeme bilese biab, a nga jô be na,
- 24 Lita'ane me denié. E bili éyeka'a za, a ntilane za ? Nde be nfga jô na, Kaiza.
- 25 Ane a nga jô be na, Nalé ate, bula'ane Kaiza biôm bi Kaiza, a Zambe biôm bi Zambe.
- 26 Ane be nga bo te fe ngul ya bi nye e nkobô e mise me bôt ; ane be nga semé éyalane jé, a ku bivô.

Nsili Ajô Nwômane Miñwuan
(Mat 22 : 23-33 ; Mark 12 : 18-27)

- 27 Ane Besadusias, ba b'asôane ñwômane miñwuan a jô na, ô ne momo, bevo'o ya été be nga sili nye nsili,
- 28 be na, A Nye'ele, Môze a nga tili bia na, Nge monyaña môêt a wôé, a li'i minga ve te li'i bon, wôna monyañ ate a ye lu'u minga, a fôlô monyañ mvoñ.
- 29 Ajô ete, bobenyañ zañbwal be nga too ; ane nyô ya ôsu, éyoñ a nga lu'u minga, a nga wu te li'i mon.
- 30 Nde nyô baa, a nyô lale, be nga lu'u nye ;
- 31 aval ete fe bôte bete zañbwal, teke'e bon, be mane wu.
- 32 Mvus éte minga fe a nga wu.
- 33 Ajô ete, e ñwômane miñwuan, minga ate a ye bo nga za ya be be, amu be zañbwal be nga bili nye a ne nga ?
- 34 Ane Yésus a nga jô be na, Bon ya miaé wu b'aluk, a keebane fe e meluk ;
- 35 ve ba b'aye kui e miaé w'azu, e ñwômane miñwuan, be ne te luk nge keeban e meluk ;
- 36 amu be nji fe beta bo ngul ya wu, amu ba be beéngel be nto avale da ; be nto fe bone be Zambe, vôm be ne bone ya ñwômane miñwuan.
- 37 Nde mfa'a ya ajô ya miñwuane na, mi aye wômô, ja'ana Môze a nga kulan ajô ete vôm ya mon élé, éyoñ a loene Nti na, Zamba Abraham, Zamba Isaak, a Zamba Yakôb.
- 38 Nde Zambe a nji bo nyôa miñwuan, ve nyô ya bevevee ; amu bese b'anyiñ ve amu nye.
- 39 Ane betili bekalate béziñ be nga yalan a jô na, A Nye'le, ô jôya mvaé !
- 40 Nalé be nji fe zômbô beta sili nye nsili.

Nsili Ajô Mone David
(Mat 22 : 41-46 ; Mark 12 : 35-37)

- 41 Ane a ga jô be na, B'ajô na, Krist a ne mone David aya?
 42 Amu David émien a jô e kalate Besame na,
 "Nti a nga jô Nti wome na, Tabe'e si e mbonnôme wom
 43 Akekui m'aye bo besiñe bôé ételêmebo jôé."
 44 Nde David a loene na, Nti ; a beta bo mone wé aya ?

Yésus a komekane Betili Bekalate

(Mat 23 : 1-36 ; Mark 12 : 38-40 ; Luk 11 :37-54)

- 45 Nde bôt be ngenan be vô'ôlô'ô nye, ane a nga jô beye'é na,
 46 Taba'ane betili bekalate ntye, bôt b'anye'e be wulu'u be be'e ayabe bizingi, be
 kômbô'ô mebatan e minseñe biwônga, be tabe'e benya bito ya ôsu e besinagôg été,
 a bito bi duma e bisulane bidi été ;
 47 aka'a bôt d'awôlé menda minkus, a lebete meye'elan amu melitan ; mbe b'aye
 nyoñe mekua m'adañ.

Mveane Nzôzoé Nkuse Minga

(Mark 12 : 41-44)

- 21 1 Ane a nga fombô, a yene minkukum mi wu'a mimveane miab éwolo akum été.
 2 Nde a nga yene nzôzoé nkuse minga éziñ ô nga wu'a kaba ébaé été.
 3 Ane a nge jô na, M'ajô m'ajô mia bebela na, Nkuse minga wu ô ne nzôzoé, w'ate
 wua adañe be bese.
 4 Amu bana bese b'ate wua mimvean mi aso afo'ô dab, ve nye a te wua jôm ése a
 nyiñe je, é so'ô ôsame vié.

Ntyamane Tempel W'akateban

(Mat 24 : 1, 2 ; Mark 13 : 1, 2)

- 5 Nde éyoñ bevo'ô be nga kobô ajô tempel ane a mbe nkôman abeñ a
 mbamba mekok a bivevea, a nga jô na,
 6 Biôm mi lôô bi, melu m'azu, ako'ô d'aye bo te li'i e bete ako'ô afe yôb, te na d'aye
 wuaban e si.

Mendem a Bikpwe'ele

(Mat 24 : 3-14 ; Mark 13 : 3-13)

- 7 Ane be nga sili nye na, A Nye'ele, nde mam ma m'aye boban éyoñ évé ? nalé fe, jé j'aye bo ndem, éyoñ mam ma m'aye boban ?
- 8 Ane a nga jô na, Taba'an ntye, be za yale mia zene fe ! Amu bôt abui b'aye zu a jôé dam, be na, Ma me ne nye ! a na, Eyoñ éte é nto bébé ! Te tōñane be.
- 9 Nde éyoñ ése mi aye wô'ôtane bita a bikukuma, te nyeñeban ; amu na, mam mete m'ayiane taté boban, ve asu'ulan d'aye ke ji'a boban.
- 10 Eyoñ éte a nga jô be na, Ayoñ d'aye kôlô e si a wosan ayoñ avok ; éjôé jia fe ve wosan éjôé évok ;
- 11 beta mimfô'osan mi si mi a ye bo, nalé fe bibubua bi akon a befumbala zaé e mevôm mevôm ; a beangôndô be mam b'aye bo, a beta mendem, me so'o e yôb été.
- 12 Ve mam mete mese me ngenan te bo, b'aye futi mia mo e nyô, a kpwe'ele mia, a kee mia e mo me bôte ya sinagôg a menda mimbô'ô été, a kee fe mia asu bejôô bôt a bengovina amu jôé dam.
- 13 Jam ete d'aye bo mia zen ya bo bengaa.
- 14 Ajô ete miabebien tyi'ane jame di e minlem été na, mi aye bo te taté bindi nkat mi aye kat ajô denan.
- 15 Amu na, mamien m'aye ve mia avale nkobô a ñyeman, ane ba besese'e be ne mia ngame yat b'aye bo te ngul ya tebe, nge dōan.
- 16 Ve b'aye tii mia, ja'ana bebiaé benan, a bobenyoñ, a bivuvuman, a bemvôé ; b'aye wôé bevo'o ya be mia.
- 17 Mi aye bo ba bôte bese b'aye siñ, amu jôé dam.
- 18 Ve koñ ésile ya nlô wōnan j'aye bo teke'e jañ.
- 19 Amu mban njiban wōnan mi aye nyii binyiñ bienan.

Ntyamane Yérusalem W'akateban

(Mat 24 : 15-21 ; Mark 13 : 14-19)

- 20 Nde éyoñ ése mi aye yene Yérusalem mbôma'ane a minkan, éyoñ éte yemane na a mbeme bo élik.
- 21 Eyoñ éte ba be ne e Yudéa, be kele mimbile minkô ; a ba be ne tem nlam, be kôlô'ô été ; a ba be ne mefub, be bo'o te beta nyiin nlam.
- 22 Amu melu mete me ne ma ya akuna'a, ane mam mese me ne ntilan m'aye tōéban.
- 23 Ngo'o binga be ne mebum, a ba b'anyia bone mebé melu mete ! Amu na mbia njuk a ye bo e si nyô, nalé fe ayaa d'aye kui e be bôte ba.
- 24 B'aye fe ku a meyo me fansoñ, a ke minkôm e bikul bise été, nde meyoñ bikul m'aye tibi Yérusalem e mebo si, akekui éyoñ mimbu ya meyoñ bikul j'aye bōman.

Nsoane Mone Môt

(Mat 24 : 29-31 ; Mark 13 : 24-27)

- 25 Mendem m'aye bo e nlô jôb, nalé fe ngon a ateté, a mfa'a ya si nju'u ya meyoñ m'ajañe fek amu éduñe mañ a mintyôa.
- 26 Bôte bebien b'aye ku som, a woñ, a biyebé ya mam m'aye kui e si nyô ; amu ngule biôm ya yôb j'aye fô'ôsan.
- 27 Nde éyoñ éte b'aye yene Mone mỗt, a za'a nkut été, a bili ngul a beta étôtok.
- 28 Nde, éyoñ mam mete m'ataté boban, fomba'an a bete minlô e yôb, amu nkôtane wônan ô nto bébé.

Yeka'an Elé Fige

(Mat 24 : 32-35 ; Mark 13 : 28-31)

- 29 Ane a nga kane be nkana wu na, Tama yenan élé fige, a bilé bise.
- 30 Eyoñ mi ayene na, bi nga kuiya mimfefé mekaé, miabebien mi aye yene na, éseb é nto fo'o bébé.
- 31 Aval ete fe, éyoñ mi aye yene mam ma me boba'an, yemane na, éjôé Zambe é nto bébé.
- 32 M'abele ane m'ajô mia na, Miaé bôte wu w'aye bo te lỗt, ve akekui mam ma mese me tame boban.
- 33 Yôb a si bi aye lỗt, ve mejô mam m'aye bo te lỗt.

Nleban Ya Mombô

- 34 Ve miabebien taba'an ntye, a za bo na, mi wô'ô nlem adit amu mbia ndian, a ñwuane bilam, a biyebé ya ényiñe ji, nde mỗs ỗte w'aye kui e be mia atemetem, aval ane ôlam vi abii.
- 35 Amu w'aye kui e be bôte bese be too ngume si wu.
- 36 Ve mi taba'an évevé biyoñe bise, mi ye'ela'ane na, mi bi ngul ya fam e mam mese me mbeme boban, ane mi ne tebe asu e Mone mỗt.
- 37 Mỗse mise a nga bo a ye'ele'e e tempel été, ve alu a nga bo akôlô'ô e nlam, a ke tabe mfa'a ya nkôl b'aloene na, Nkôle Beôlivié.
- 38 Ane bôte bese be nga bo be kune'e ke e be nye e tempel été, a wô'ô nye.

Eso'o Ya Wôé Yésus

(Mat 26 : 1-5, 14-16 ; Mark 14 : 1, 2, 10, 11 ;
Yôh 11 : 45-53)

- 22 1 Nde ébe'e ya Fembé é ne te vus é nga subu bébé, nje b'aloene na, Paska.

- 2 Ane minlô bepretre a betili bekakale be nga ke b'ajeñ ane b'aye wôé nye ; amu be nga ko bôte woñ.
- 3 Ane Satan a nga nyiin e be Yudas, môť be lo'ene na, Iskariot, wua ya tañe beye'é awôm a bebaé.
- 4 Ane a nga ke laane minlô bepretre a bivet ya tempel ane a ye kee be nye.
- 5 Ane be nga vak, be nga yili ane b'aye ve nye moné.
- 6 Ane a nga kañese, a taté fe jeñ mbamba éyoñ ya kee be nye éyoñ ékôane bôt é ne momo.

Nkômesan Ya Paska

(Mat 26 : 17-19 ; Mark 14 : 12-16 ; Yôh 13 : 21-30)

- 7 Ane môs ya Fembé é ne te vus ô nga kpwaan, ñwô b'ayiane tyi'i Paska.
- 8 Ane a nga lôme Pétrus baa Yôhanes a jô na, Kelan, mi ke kôme bia Paska ane bi aye di.
- 9 Ane be nga jô nye na, Za vômô w'akômbô na bi ke kôme nye ?
- 10 Ane a nga jô be na, Mi lôô, éyoñ mi maneya nyiin nlam été, môť a ye tôbane mia , a be'e nka'a mendim ; tôñane nye e nda a ye nyiin été.
- 11 Nde mi aye jô mie ndaa na, Nye'ele a jô wo na, Etun nda beyeñ é ne vé, vôm m'aye di Paska, bia beye'é bam ?
- 12 Nye fe a ye liti mia beta étun nda mfa'a ya yôb, a too nkôman, vôm ate kômane bia.
- 13 Ane be nga kôlô, ve koé mam aval fe ane a nga jô be, ane be nga kôme Paska.

Ntéane Ya Ndian Nti

(Mat 26 : 26-30 ; Mark 14 : 22- 26 ; 1 Kor 11 : 23-25)

- 14 Nde éyoñ awolo é nga kpwaan, ane a nga tabe si e tawôlô émien ba be minlôman.
- 15 Ane a nga jô be na , Me nga dañe yi nya nyiane na me di Paska nyô bia be mia, te yen me za wôô mintae.
- 16 Amu m'ajô mia na, M'aye fe beta di je, ve akekui éyoñ j'aye tôéban e éjôé Zambe.
- 17 Nde éyoñ a nga mane to'é kob, a ve akéva, a nga jô na, Nyoñane kob nyô, miabebien mi kaba'ane je.
- 18 Amu m'ajô mia na, Ataté éyoñe ji, m'aye ke beta nyu jôm j'aso bibuma bi ndi'i ji, ve akekui éyoñ éjôé Zambe é soya.
- 19 Nde éyoñ a nga mane nyoñe fembé, a ve akéva, a nga be'e je, a ve be je, a jô na, Nyina é ne nyôle jam, [nje é nga veban amu ajô denan. Bo'ane jame di mfa'a ya simesane me été.
- 20 Aval ete fe, éyoñ ndian ô nga man, a nga nyoñe kob, a jô na, Kobe nyô é ne mfefé élat ya metyi mam, mme m'asôéban amu ajô denan.]
- 21 Ve jame da, mi lôô, wo môť a koñe ma ô ne bia wô e tawôlô.

- 22 Amu Mone môť a ke fo'ó, aval ane e ne ntyi'an, ve ngo'ó môť ate, nyô a koñe Mone môť.
- 23 Ane bebien bebien be nga taté silane na, Nde za ya be be a ye bo jame di ?

Ntañete Ajô Môť A Dañe Bese
(Mat 20 : 25-28 ; Mark 10 : 42-45)

- 24 Ane ntañete ô nga bo fe e zañe jab ajô môť ya be be a ye yené ane nyô a dañe bese.
- 25 Ane a nga jô be na, Bejôô biku b'ajôô bôt a ngu, a ba be bili ngulenjôan e be ba b'alobane na, Bebo bôt mvaé.
- 26 Ve mi aye ke bo nalé ; ve na, môť ya be mia a dañe bese, a bo'ó ane nyô a ne bôte bese mongô ; a môť a ne mia ntebe ôsu, a bo'ó ane mvolô.
- 27 Amu na, za a ne nyô a dañ, ye môť a to si e tawôlô, ye nyô a saéane nye ? Ke nyô a too si e tawôlô ? Me too mia e zañ ane nyô a saéne mia.
- 28 Ve mia, mi jaéya tabe e be ma e mevé'ele mam été ;
- 29 mamien m'aka'a mia éjôé, avale fe ane Esa wom a nga ka'a ma.
- 30 Nde ete mi aye di a nyu e tawôlô wom e éjôé jam, mi too fe bito bejôô a tyi'i meyoñ m'Israél awôm a mebaé mejô.

Ane Pétrus A Ye Kate Yésus
(Mat 26 : 31-35 ; Mark 14 : 27-31 ; Yôh 13 : 36-38)

- 31 A Simôn, A Simôn, ô lôô, Satan a ja'éya na, a se'ese mia aval ane blé ;
- 32 Ve me nga ye'elan ajô dôé na, mbunane wôé ô bo te man. Nde wo, éyoñ ô betaya kôñelan, ô yemete'e bobenyoñ.
- 38 Ane a nga jô nye na, A Nti, me ne nkômane na, bia wo bi ke ja'an e nda mimbôk, nge awu.
- 34 Nye na, A Pétrus, m'ajô wo na, nnôme kub a ye ke loñe den, ve akekui ô kateya ma mekate melal na, w'ayeme ke ma.

Mfe'e Moné, Ekpwaé, A Fansoñ

- 35 Ane a nga jô be na, Eyoñ me nga lôme mia, mi ke te mfe'e moné, nge ékpwaé, nge besilefas, ye jôm é nga jembane mia, Be na, Kokoo.
- 36 Ane a nga jô be na, Ve éyoñe ji, môť a bili mfe'e moné, a kelee wô, a nyô fe a nee ékpwaé avale da. Nde nge a nji bi fansoñ, a ku'an alô'ô dé, a kuse je.

- 37 Amu m'ajô mia na, Jam e ne ntilane di d'ayiane tôéban e be ma na, "A nga lañeban ba be betyam metiñ" ; amu na jam e ne ntilan ajô dam e bili atôban.
- 38 Ane be nga jô nye na, A Nti, Mefa minsoñe mebaé ma. Ane a nga jô be na, abim ete d'ayian.

Meye'elan E Nkôle Beôlivié
(Mat 26 : 36-46 ; Mark 14 : 32-42)

- 39 Ane a nga kui atan, a ke e Nkôle Beôlivié, ane éyeme jé ; nde beye'é fe be nga tôñe nye.
- 40 Nde akui be nga kui vôm ate, a nga jô be na, Ye'ela'ane na, mi bo te nyiin e meve'ele.
- 41 Ane émien a nga kandane be nté ane mô t a ne wua akok. Nde éyoñ a nga mane kute meboñ e si, a nga ye'elan,
- 42 a jô na, A Tat, nge w'akañese, tame vaa me kobe nyô ; ve jame da, sa ke nkômbane wom, ve éñwôé, ô bo'ok.
- 43 [Ane éngel a nga yené e be nye, a so'o e yôb, a ve nye ngu.
- 44 Nde éyoñ a nga du'ulan a mintaé, a vuñ e meye'elan été, édudu'u é nga kui nye nyôl aval ane bibañe metyi, bi kpwa'a si.]
- 45 Nde éyoñ a nga kôlô e si, a jô'é meye'elan, a nga ke e be beye'é, a koé be be bôô ôyo amu ôlun.
- 46 Ane a nga jô be na, Amu jé mi bôô ôyo ! Kôla'an e si, mi ye'elan, nde ete mi aye bo te nyiin e meve'ele.

Nkoñan A Mbiane Yésus
(Mat 26 : 47-56 ; Mark 14 : 43-50 ; Yôh 18 : 3-11)

- 47 A ngenan a kobô'ô, ô lôô, nsamba bôt a mô t a too jôé na, Yudas, wua ya beye'é awôm a bebaé, a tele ôsu. A nge zu Yésus bebé ane a ye late nye a anyu.
- 48 Ve Yésus a nga jô nye na, A Yudas, ye w'akoñe Mone mô t a nlatan anyu ?
- 49 Nde éyoñ bemvôé bé be nga yen e jam d'azu boban, be nga jô na, A Nti, ye bi ba'é be fansoñ ?
- 50 Ane mô t éziñ ya be be a nga ba'é ôlo njô bepretre, a seme vie alo ya mbonnôm.
- 51 Ve Yésus a nga yalan a jô na, Jôka'an, teba'an. Ane a nga nambe vie alo, a saé vie :
- 52 Nde Yésus a nga jô minlô bepretre ba be bivet ya beba'ale tempel a bemvendé be nga zu bi nye na, Ye mi azu a mefa minsoñ a mimbeñ, aval ane b'abi ze mimfaka ?
- 53 Môs ane môs bia be mia bi nga too e tempel été, mi nji same mo na, mi bi ma ; ve awolo denane di a di ya ngul ya dibi.

Pétrus A Kate Yésus

(Mat 26 : 57, 58, 69-75 ; Mark 14 : 53-54, 66-72 ;
Yôh 18 : 12-18, 25-27)

- 54 Nde éyoñ be nga mane bi nye, be nga kee nye, a nyiñili nye e nda njô bepretre ; ane Pétrus a nga tôñe be ôyab mvus.
- 55 Nde éyoñ be nga mane kôbane mbe'e nduan e tem élum, be nga tabe fe si vôme wua, ane Pétrus a nga tabe si e zañe jab.
- 56 Ane mingabisaé éziñ, éyoñ a nga yene nye a too si mfôm nduan, a nga beme nye mis e nyôl, a jô na, Môte nyina a too ba nye.
- 57 Ve a nga kat, a jô na, A minga m'ayeme ke nye.
- 58 Nde mon étun, ane mô't mfe, éyoñ a nga yene nye, a nga jô na, Wo fe ô ne mô'te wua ya be be. Ve Pétrus a nga jô na, A mô't, me nji bo été.
- 59 Nde éyoñ bebé ane awolo da e lô'teya, ane mô'te mfe a nga tu'a yemete njôane wé na, Bebelana, mô't nyina fe a too baa nye, amu a ne mô't ya Galiléa.
- 60 Ve Pétrus a nga jô na, A mô't, m'ayeme ke ajô w'ajô di. Nde été été, a ngenan a kobô'ô, ane nnôme kub a nga loñ.
- 61 Ane Nti a nga veñesan a lô'bô Pétrus. Nde Pétrus a nga beta simesane mejô me Nti, aval ane a nga jô nye na, Den, te yen nnôme kub a za loñek, ve w'aye kate ma mekate mela.
- 62 Ane a nga kui atan, a yi du mbia nyian.

Nkpwe'elan A Mbibane Yésus

(Mat 26 : 67, 68 ; Mark 14 : 65)

- 63 Ane befam bengabili nye be nga ke b'akpwe'ele a bôme nye.
- 64 Nde éyoñ be nga mane buti nye éndelé mis, be nga sili nye minsili, be na, Kulu'u mejô ! Za a te lume wo ékuta ?
- 65 Ane be nga kobô nye nkobô ébiasé, a mam mefe abui.

Yésus A Tele Asu Nsamba Betyi'i Mejô

(Mat 26 : 59-66 ; Mark 14 : 55-64 ; Yôh 18 : 19-24)

- 66 Nde éyoñ mô's ô nga bo, ékôane bemvendé ya ayoñ, minlô bepretre a betili bekalate bebaane, ô nga sulane vôme wua a kee nye asu nsamba betyi'i mejô wob, be na,
- 67 Nge ô ne Krist, kate bia. Ve a nga jô be na, Nge m'akate mia, mi ayé ke buni ;
- 68 a nge m'asili mia nsili, mi ayé ke yalane wô.
- 69 Ve ataté éyoñe ji Mone mô't a ye tabe si e mbonnôm ya ngule Zambe.
- 70 Ane bese be nga jô nye na, Ye nde ô ne mone Zambe ? Ane a nga jô be na, Miabebien mi ajô na, me ne nye.

- 71 Ane be nga jô na, Bi abeta jeñ nkañetan a jé, amu biabebien bi wô'ôya wô, ô so'ô anyu dé.

Yésus A Tele Asu Pilatus

(Mat 27 : 1, 2, 11-14 ; Mark 15 : 1-5 ; Yôh 18 : 28-38)

- 23** 1 Ane jama bôt wob asese'e a nga kôlô e si a kee nye e be Pilatus.
 2 Ane be nga taté bo'olô nye, be na, Bi yeneya môte nyô a zameta'an ayoñe dangan, a kame'e bôt be bo te ya'an Kaiza tas ; a jô fe na, émien a ne Krist, njô bôt.
 3 Nde Pilatus a nga sili nye nsili, a jô na, Ye ô ne fo'ô njô Beyude ? Ane a nga yalane nye a jô na, Nde le w'ajô.
 4 Ane Pilatus a nga jô minlô bepretre a jama bôta na, Me nji yene môte nyô étom.
 5 Ane be nga ke b'adañe yemete, be na, A ngômelan ayoñ, a ye'ele si ése ya Yudéa, ataté Galiléa akui fe vôme nyô.

Yésus A Tele Asu Hérôdes

- 6 Eyoñ Pilatus a nga wô'ô ajô ete, a nga sili nge môt ate a ne môte ya Galiléa.
 7 Nde éyoñ a yemeya na, a ne môt ya éjôé Hérôdes, a nga lôme nye be Hérôdes, nnye fe a mbe e Yérusalem melu mete.
 8 Nde ayen Hérôdes a nga yene Yésus, a nga dañe wô'ô mevak ; amu biyoñe biyoñ a kômbô'ô yene nye, amu a nga wô'ôtan ajô dé, a mbili fe ndi na, a ye yen a bo'ô ndem éziñ.
 9 Ane a nga sili nye minsili nté éziñ, ve nye teke'e yalan nye jam.
 10 Ane minlô bepretre a betili bekalate be nga tele wôé, be bo'olô nye mam a ngu.
 11 Nde éyoñ Hérôdes ba be bekeminlômane bé be nga mane biasé nye a kpwe'ele nye, be nga jalé nye étôto'ô ngômesan, be bulane nye e be Pilatus.
 12 Nde môs ôte ôbien Hérôdes baa Pilatus be nga late ñbwa ; amu ôsusua ya jame di, be nga bo be si'an.

B'ave Yésus Mekua Ya Wôéban

(Mat 27 : 15-26 ; Mark 15 : 6-15 ; Yôh 18: 39 : 19 : 16)

- 13 Nde éyoñ Pilatus a nga mane sulane minlô bepretre a bivet a ékôane ayoñ,
 14 a nga jô be na, Mi ate zuu môte nyô e be ma, aval ane nge a yale ayoñ mfa'a mfe ; nde mi lôô, mamien me faseya nye asu denan, ve me nji yene môte nyô étom éziñ e mam mi abo'olô nye ;

- 15 to'o Hérôdes fe, amu a bulaneya bia nye. Nde mi nlôô, a nji ke bo jame da da a yiane wu de.
- 16 Ajô ete, m'aye bibi nye nkasa, a suu nye.
- 17 [Nde ébe'e ésesé'e, amu ntyian, ngovina a wô'ô suu be mbô'ô éziñ.]
- 18 Ane be nga bete metyiñ fufulu, a jô na, Va'a nye, ô suu bia Barabas :
- 19 nnye ate a nga wuaban e nda mimbôk amu ékukuma éziñ é nga boban e nlam, a wôé fe bôt.
- 20 Ane Pilatus a nga beta yôtane be, a kômbô'ô suu Yésus.
- 21 Ve be nga ke b'ayôtan, be na, Tyelé'é nye e Krôa ! Tyelé'é nye e krôa !
- 22 Nde a nga jô be ajô lale na, Amu jé ? Môte nyô a boya za mbia jame ? M'ate bo te yene nye étom éziñ a yiane wu je. Ajô ete m'aye bibi nye nkassa, a suu nye.
- 23 Nde be nga yemete, ve bete metyiñ e yôb, a yete na, a tyeléban e krôa. Ane metyiñe mab me nga dañe ngu.
- 24 Ane Pilatus a nga ve tyiñe na, e bo'o ane b'aja'é.
- 25 Ane a nga suu mô't a nga wuabane nda mimbôk amu ntya'an ékukuma a ñwôéane bôt, nyô be nga ja'é, ve a nga tii Yésus amu nkômbane wob.

Ntyelébane Yésus E Krôa

(Mat 27 : 32- 44 ; Mark 15 : 21-32 ; Yôh 19 : 17-27)

- 26 Nde éyoñ be nga kee nye, be nga bi mô't éziñ, Simon, mô't ya Kiréné, a so'o e mefub ; ane be nga beté nye krôa na, a be'e je Yésus mfa'a ya mvus.
- 27 Ane jama bôt ya ayoñ a nga tône nye, nalé fe binga, be kute metôé a yi nye.
- 28 Ve Yésus a nga veñesan, a jô be na, A bengon ya Yérusalem, te yiane du amu ajô dam ; ve yiane du ajô denan miabebien, a ajô bone benan ;
- 29 Amu mi lôô, melu m'azu, mme b'aye jô na, mvom a minkôkôm a mebum me nji tame biaé, a mebé me nji tame nyia bon.
- 30 Eyoñ éte b'aye taté jô minkôle na, Kpwa'ane bia yôb, a bone minkôle na, Visane bia.
- 31 Amu nge b'abo mam ma e be nyumi élé, nguma'ane ke nkôt élé.
- 32 Ane be nga kee bôte befe bebaé ba be nye, beboabé, na be wôé be.
- 33 Nde éyoñ be nga kui vôm b'aloene na, Ekôkoé nlô, be nga tyelé nye e krôa vôm ate ; nalé fe beboabé bete, wua e mbonnôm, nyô mbo'o e mbonga.
- 34 Ane Yésus a nga jô na, A Tat, jamé'é be, amu be nji yeme jam b'abo. Ane be nga kabane mengômesane mé a ndoan abia.
- 35 Ane bôt be nga tele wôé, be lôbô'ô. Bivete fe bi nga sômelane nye, bi jô'ô na, A nga nyii bôte befe ; a tame nyii émien, nge a ne Krista Zambe, ntobane wé.
- 36 Ane bezimbi be nga kpwe'ele fe nye, be za'a be va'a nye wain é mbe sañ,
- 37 be jô'ô na, Nge wo ô ne Njô Beyude, nyi'i womien.
- 38 Ntilan ô nga too fe e nlô wé yôbe na, NYINA A NE NJO BEYUDE.
- 39 Ane môte wua ya beboabé be nga tyelé yôb a nga kobô nye nkobô ébiasé na, Ye ô se Krist ? Nyi'i womien a bia.

- 40 Ve nyô mbo'ô a nga yalan, a bame'e nye, a jô na, Ye ô ne te ko Zambe woñ, vôm mia nye mi be'e mekua avale da ?
- 41 Ve mfa'a wongan, nalé a ne zôsôô, amu bi abeta nyoñe mam m'ayiane mam bi nga bo ; ve môte nyô a nji bo mbia jam éziñ.
- 42 Ane a nga jô na, A Yésus, simesa'ane ma, éyoñ w'aye kui éjôé jôé.
- 43 Nde a nga jô nye na, M'ajô wo bebela na, den bia wo bi aye tabe e Paradis.

Awu Yésus

(Mat 27 : 45-56 ; Mark 15 : 33-41 ;
Yôh 19 : 28-30)

- 44 Nde éyoñ éte é mbe bébé ane zañe môs ; ane dibi é nga yandane si éte ése, akekui mewolo mela,
- 45 Jôb ve bo dibi. Ane éndelé ya tempel é nga nyaé bifase bibaé.
- 46 Ane Yésus a nga bete tyiñ e yôb ngul, a jô na, A Tat, m'akee nsisime wom e mo môé. Nde éyoñ a jôya éfia éte, a nga suu mvebe.
- 47 Ane évete ntete bezimbi, éyoñ é nga yene jam d'ate boban, é nga ve Zambe duma, a jô na, Bebela na, Nyina a too zôsôa mô.
- 48 Ane jama bôt ase a nga mane sulan, be nlôô jame di, éyoñ be nga mane yen mam me nga boban, be nga bulane mvus, be kute metôé.
- 49 Benyemba'ane bé bese be nga tele ôyab ; nalé fe binga, ba be nga li'itane nye aso Galiléa, be nga tele ôyab, be yene mam ma.

B'ajame Yésus E Soñ

(Mat 27 : 57-61 ; Mark 15 : 42-47 ;
Yôh 19 : 38-42)

- 50 Nde ô lôô, fam é too jôé na, Yôsef, môte ya nsamba betyi'i mejô, mbamba môte a zôsôô
- 51 —nnye ate a nji ve nkañesane wé mfa'a ya ôyili viab a mbôane wob— a mbe môte ya Arimatéa, nlam Beyude, a bo fe a yange'e éjôé Zambe,
- 52 nnye a nga zu e be Pilatus, a ja'a mbime Yésus.
- 53 Ane a nga sili wô e si, a vute wô ndombo éndelé, a bôôé wô e soñ é mbe mfa'an ako'o été, vôm môte mfe a ngenan te tame bôéban.
- 54 Môs ôte ô mbe wu ya Nkômesan, nalé fe môse sabbat ô nga ye taté.
- 55 Nde binga bete, ba be nga li'itane nye aso Galiléa, be nga tôñe Yôsef, be nga fombô fe soñ, nalé fe aval ane mbim ô nga bôéban.
- 56 Nde éyoñ be nga bulan e nlam, be nga kôme bityita'a a mimbon mi ne mbamba menyum.

Nwômane Yésus

(Mat 28 : 1-10 ; Mark 16 : 1-8 ; Yôh 20 : 1-10)

- 24** 1 Ane be nga wo'an môse sabbat, aval ane abendé e né ; ve môs ôsu ya sondô be nga kui e soñ ékuna tyé, be za'a fe bityita'a be nga mane kôm.
- 2 A nde be nga koé na, ako'o e ntoo mfenekan e soñ ;
- 3 Ve éyoñ be nga nyiin été, be nji koé mbim Nti Yésus.
- 4 Nde a nga bo na, éyoñ be ngenan be veme amu ajô ete, ô lôô, befam bebaé be nga kui e be be, be be'e mengômesan m'angemban.
- 5 Nde éyoñ binga be nga fô'ôban, be buti'i fe mesu si, befam bete be nga jô be na, Mi ajeñe mô't a vee e be miñwuan, amu jé ?
- 6 A se va, a wômôya. Simesa'an aval ane a nga kobô mia, éyoñ a ngenan a too e Galiléa,
- 7 na, Mone mô't a yiane keeban e mo me bôt be ne abé, a tyeléban fe e krôa, a môse lale a ye wômô.
- 8 Ane be nga simesan minjôane mié mite.
- 9 Nde éyoñ be nga bulan e nlam, be so'o soñ, be nga kate beye'é awôm a wua a ba bevo'o bese foé ya mam ma mese.
- 10 Binga bete be mbe Maria Magdaléna, a Yôhana, a Maria nyia Yakôbus, a binga bevok ba be be be mbe. Mbe bete be nga kate minlômane mam mete.
- 11 Nde minjôane mi mi nga yené e mise mab aval ane nge b'akobô ékobôkobô, ane be nga bo te buni.
- 12 [Ane Pétrus a nga kôlô e si, a ke mbil e soñ akok. Nde éyoñ a nga kumbu a bôt été, a nga yene bandombo bindelé be bôt vôm étam. Ane a nga kôlô a ke, a semé'é e jam d'ate boban.]

Dulu Ya Emaus
(Mark 16 : 12, 13)

- 13 Nde ô lôô, môs ôte ôbien, bôte bebaé ya beye'é be kele' jal e ne jôé na, Emaus, ôyab akôlô Yérusalem nté ane kilômita awôm a jia.
- 14 Ane bebien be nga ke b'alaane mam mete mese me maneya boban.
- 15 Nde a nga bo na, be ngenan be la'an a lokan, ane Yésus émien a nga zu bebé, a ke nsamba wob,
- 16 ve mise mab me mbe nju'ulan ane b'aye bo te yeme nye.
- 17 Ane a nga jô be na, Mejô ma me ne aya, mme mi alokan mia mia, nté mi ake mi awulu ? Ane be nga tebe, mesu ve mbot mbot.
- 18 Ane môte wua ya été, jôé na Kléôpas, a nga yalan a jô nye na, Ye ô ne ve nneñ ya Yérusalem, nde ô ne te yeme mam me bobaneya été melu ma ?
- 19 Ane a nga jô be na, Za mame ? Ane be nga jô nye na, Mam me Yésus, mô't ya Nazaret, fam é nga su'ulane bo nkulemejô, é too éwôlô mfa'a ya mimboan a nkobô e mise me Zambe a ngum ayoon ;

- 20 aval ane minlô bepretre a bivete biangan be nga ve nye mekua ya awu ; ane be nga tyelé nye e krôa.
- 21 Ve biabebien bi nga too ndiminleme na, nnye ate a ne mỗt a ye kỗté Israél. Ve jame da, akỗsabo mam mete mese, den a ne mỗse lale, nté ane mam ma me bobaneya.
- 22 nde ja'ana nalé, binga bevo'ô ya be bia be boya bia fe'e ne vema, vôm b'ate kune ke kui e soñ ;
- 23 éyoñ b'ate bo te yene mbim, b'ate zu jô fe na, be yeneya nyenan éziñ ya beéngel, mmbe b'ate jô na, a vee.
- 24 Nde bôte bevo'ô ya ba bia be be bi too, b'ate kỗlô a ke e soñ ; b'ate yene fe nalé, aval ane binga b'ate jô ; ve émien nye be nji yen.
- 25 Ane a nga jô be na, A minsusuk a mintete'e minlem ya buni mam mese bekulumejô be nga jô !
- 26 Ye Krist a nji yiane wu mintaé a nyiin étôto'ô jé ?
- 27 Ane a nga taté e be Mỗze akui e be bekulumejô bese, a kuli be mam ajô dé émien, mme me ne e mintilan mise été.
- 28 Ane be nga kui bébé jal mfa'a be nga ke, ane a nga bo aval ane nge a ye lỗt ôsu.
- 29 Ane be nga tindi nye na, Tabe'e be bia, amu ngô'é é nto, a mỗs ô lumbuya abui. Nde a nga nyiin e nda été, ane a ye tabe e be be.
- 30 Nde a nga bo na, éyoñ ba be be be tabeya si e tawỗlô, a nga nyoñe fembé, a botane je ; nde éyoñ a nga mane be'e je, a nga ke a kee be je.
- 31 Ane mise mab bebien me nga kuiban, be nga yeme nye ; ane a nga jañe be mis.
- 32 Ane bebien be nga jôane na, Ke minlem miangan mi ate bo mi yôñe bia, nté a too a kobỗô bia e zenezen, a kuli'ia bia mintilan.
- 33 Nde be nga kỗlô si awolo te ébien, a bulan e Yérusalem, be koé fe beye'é awôm a wua be sulaneya vôme wua, a bôt ba be be be nga too,
- 34 be jô'ô fe na, Bebola na, Nti a wômôya ; a yenéya e be Simôn.
- 35 Nde be nga kañete mam m'ate boban e zenezen, a aval ane b'ate yem nye amu mbe'an a te be'e fembé.

Nyenan E Be Beye'é

(Mat 28 : 16-20 ; Mark 16 : 14-18 ; Yôh 20 : 19-23;
M.M. 1: 6-8)

- 36 Nde be ngenan be kobỗô ma mete, ane émien a nga zu, a tebe be e zañ, [a jô be na, Mvo'é é bo'ô be mia !]
- 37 Ve be nga nyeñeban a fô'ôban, be si'a ko na, be lỗt kôn.
- 38 Ane a nga jô be na, Mi afô'ôban amu jé ? nalé fe, menyin m'atéé mia e minlem été, amu jé ?
- 39 Tama yenane me mo a mebo, mamien fo'ô le. Bôbôla'ane ma, mi yene fe ; amu kôn é se minsôn a bives aval ane mi lỗt me na.
- 40 [Nde éyoñ a nga mane jô éfia éte, a nga liti be mo mé a mebo.]

- 41 Nde be ngenan te buni amu mevak, be semé'é fe, ane a nga jô be na, Ye mi ne jôm ya di va?
- 42 Ane be nga kee ye étune ñyañane kos.
- 43 Nde éyoñ a nga mane nyoñe je, bebien be lôô, a nga di.
- 44 Ane a nga jô be na, Mana me ne mejô mam, mme me nga kobô mia, éyoñ éte bia be mia bi ngenan bi too na, Mam mese me ne ntilan ajô dam e metiñ me Môze, a bekulumejô, a besam été, m'ayiane tôéban.
- 45 Eyoñ éte a nga kui be minlem, nde ete b'aye yem mintilan.
- 46 Ane a nga jô be na, avale di nde e ne ntilane na, Krist a yiane wu mintaé, a wômô fe akôlô miñwuan e môse lale,
- 47 a na, nkôñelan nlem a njaman mam abé bi ayiane katebane foé amu jôé dé akui e be meyoñ mese—mi aye fo'o taté e Yérusalem.
- 48 Miabebien mi ne bengaa ya mam ma.
- 49 Mi lôô, m'alôme ntiñetan Esa wom e be mia. Ve mia, taba'an e nlame wu, akekui mi aye jaé a ngul j'aso e yôb.

Mbetane Yôbe Yésus

(Mark 16 : 19, 20 ; M.M. 1 : 9-11)

- 50 Ane a nga kee be atan, akui nté ya Bétania ; ane a nga bete mo yôb, a nga botane be.
- 51 Ane a nga bo na, a ngenan a bota'ane be, ane a nga kandane be, [ane a nga nyoñeban e yôb été].
- 52 Nde [éyoñ be nga mane kañe nye,] be nga bulan e Yérusalem a meva'a mese,
- 53 ane be nga bo be kele'e e tempel, be seke'e Zambe.